

RAPORT O STANIE GMINY OLSZTYN ZA ROK 2021

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
Rozdział 1. Ogólna charakterystyka gminy Olsztyn	5
1.1. Położenie	5
1.2. Środowisko przyrodnicze.....	6
1.3. Walory turystyczne	7
1.4. Sytuacja demograficzna.....	9
1.5. Sprawy administracyjne.....	13
Rozdział 2. Analiza finansowa	14
2.1. Budżet gminy.....	15
2.2. Udział funduszy unijnych oraz innych środków zewnętrznych w budżecie gminy	19
2.3. Zadłużenie	28
Rozdział 3. Realizacja uchwał Rady Gminy	34
Rozdział 4. Informacja o realizacji polityk, programów	35
4.1. Programy w zakresie ochrony środowiska	35
4.2. Program zapobiegania bezdomności zwierząt	37
4.3. Programy w zakresie pomocy społecznej	38
Rozdział 5. Współpraca gminy z innymi organizacjami	51
5.1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi (NGO)	51
5.2. Fundusz sołecki.....	52
5.3. Ochotnicze Straże Pożarne	55
Rozdział 6. Informacje inwestycyjne	56
6.1. Zamówienia publiczne	56
6.2. Zrealizowane inwestycje	57
Rozdział 7. Gospodarka nieruchomościami	66
7.1. Obrót nieruchomościami gminnymi.....	66
7.2. Mienie komunalne.....	67
7.4. Gospodarka przestrzenna.....	71
Rozdział 8. Infrastruktura drogowa i transport	73
8.1. Drogi.....	73

8.2.Komunikacja.....	78
Rozdział 9. Edukacja i kultura.....	80
9.1. Oświata	80
9.2. Promocja i kultura	82
Podsumowanie	84

Wstęp

Przekazujemy Państwu „Raport o stanie gminy Olsztyn”, zawierający podsumowanie 2021 roku. Opracowanie ma charakter interdyscyplinarny, obejmuje szeroki zakres zagadnień związanych z rozwojem lokalnym i jakością życia mieszkańców. Jego celem jest prezentacja kluczowych obszarów funkcjonowania gminy w ujęciu przekrojowym. Różnorodne obszary tematyczne, zostały opisane w taki sposób, aby pozwolić Czytelnikowi obiektywnie spojrzeć na ogólną kondycję gminy Olsztyn.

Zakres tematyczny jest bardzo rozbudowany, a prezentowane informacje – dość szczegółowe. W tym miejscu zatem warto sformułować kilka uwag ogólnych oraz najważniejszych konkluzji. Dwa projekty minionego roku zasługują na zdecydowane podkreślenie. W 2021 roku skutecznie przeprowadziliśmy całą procedurę związaną z odzyskaniem przez Olsztyn praw miejskich, utraconych w wyniku ukazu carskiego. Większość mieszkańców gminy w konsultacjach społecznych poparła tą inicjatywę. Decyzję o nadaniu praw miejskich Rada Ministrów podjęła w lipcu 2021 r. i zgodnie z nią od początku 2022 r. Olsztyn stał się miastem, a cała gmina gminą miejsko-wiejską. To nie tylko historyczna sprawiedliwość, ale przede wszystkim prestiż i nowe możliwości dla dalszego rozwoju Miasta i Gminy Olsztyn.

Kluczowym projektem minionego roku było też wdrożenie nowatorskiej koncepcji funkcjonowania bezpłatnej komunikacji publicznej na terenie całej gminy. Komunikacja gminna jest spójna z komunikacją miejską sąsiadującej Częstochowy. Komplementarność gminnej usługi wobec usługi miejskiej, ma zasadnicze znaczenie, ze względu zapewnienia sprawnych połączeń komunikacyjnych z Częstochową, a na obszarze gminnym likwiduje wykluczenie komunikacyjne oddalonych od Olsztyna sołectw. Nie do przecenienia wreszcie jest aspekt proekologiczny - nowoczesne, ekologiczne, bezpłatne autobusy zachęcają do pozostawienia własnego samochodu.

Wzorem raportów ubiegłych, tegoroczna publikacja jest podzielona na rozdziały, w których szczegółowo omówiono poszczególne

sfery działalności gminy: demografię, finanse, inwestycje, programy społeczne. Oprócz aktualizacji danych prezentowanych w poprzednich raportach, dokument zawiera także nowe elementy m.in. opis działań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa, monitoring jakości powietrza, szersze ujęcie danych demograficznych, e-administrację oraz nowy układ prezentacji inwestycji remontów drogowych i ścieżek rowerowych.

Zachęcamy do lektury raportu, wierząc że publikacja zawiera miarodajne dane, które pozwolą na kompleksową, obiektywną ocenę funkcjonowania gminy Olsztyn w 2021 r.

Rozdział 1. Ogólna charakterystyka gminy Olsztyn

1.1. Położenie

Gmina Olsztyn położona jest na Jurze Krakowsko-Częstochowskiej, w północnej części województwa śląskiego i południowej powiatu częstochowskiego. Leży w granicach Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd (zob. rys. 1).

Rysunek 1. Położenie jurajskiego Olsztyna w kontekście autostrady A1

Źródło: Opracowanie własne

Gmina bezpośrednio sąsiaduje z oddaloną o 15 km Częstochową. Poprzez swoje położenie względem tego 200-tysięcznego miasta, a zarazem w samym centrum Subregionu Północnego województwa śląskiego

- stanowi naturalny obszar przepływu towarów, usług, kapitału i zasobów ludzkich. Atuty te dodatkowo wzmacnia dogodna lokalizacja względem głównych szlaków transportowych:

- autostrady A1
- drogi krajowej nr 46
- linii kolejowej Kielce - Częstochowa (tzw. proteza koniecpolska łącząca Warszawę przez CMK i Kraków z Wrocławiem)
- linii kolejowej Warszawa/Łódź - Piotrków - Częstochowa - Katowice
- portu lotniczego Katowice-Pyrzowice.

Gmina zajmuje obszar o powierzchni 10913 ha. Składa się z dwunastu sołectw: Olsztyn, Odrzykoń, Biskupice, Biskupice Nowe, Bukowno, Zrębice Pierwsze, Zrębice Drugie, Kusięta, Krasawa, Bukowno, Turów i Przymiłowice.

Na terenie gminy przeważają grunty rolne i leśne, które stanowią prawie 95% obszaru gminy.

1.2. Środowisko przyrodnicze

Charakterystyczną cechą krajobrazu gminy Olsztyn są malownicze wzgórza z ostańcami skalnymi. Zdaniem wielu geologów, zgrupowania wzgórz w okolicach Olsztyna są pozostałością dawnych raf zbudowanych z gąbek. Po ustąpieniu z tych terenów morza (ok. 135 mln lat temu) rozwinął się proces krasowienia. W jego wyniku powstały liczne ostańce, jaskinie i doliny krasowe, które zdecydowały o ukształtowaniu obecnej rzeźby terenu i krajobrazu.

Najstarszymi osadami geologicznymi, które zalegają na tym obszarze, są wapienie z okresu jurajskiego ery mezozoicznej. W okresie górnej jury osadziły się złoża wapieni skalistych zawierających skamieniałości organizmów morskich, m.in. amonitów, jeżowców, małż i gąbek.

Ze względu na wyjątkowe walory środowiska przyrodniczego w 1953 r. na terenie gminy utworzono dwa rezerwaty przyrody: „Sokole Góry” i „Zielona Góra”, wchodzące w skład Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd.

W porośniętym buczyną rezerwacie „Sokole Góry” znajduje się kilkanaście jaskiń, w tym najgłębsza na Jurze jaskinia „Studnisko” (o głębokości 77,5 m). Znaną atrakcją turystyczną Gór Towarnych są jaskinie:

Towarna, Niedźwiedzia i Dzwonnica, tworzące system korytarzy o łącznej długości 170 m.

Piękny jurajski krajobraz okolic Olsztyna zdobią duże przestrzenie kamienistych nieużytków porośniętych jałowcem. W odsłoniętej ścianie kamieniołomu Kielniki można odnaleźć odciski w skale amonity.

Obszar Gminy Olsztyn cechuje bardzo duże urozmaicenie szaty roślinnej. Według badań przyrodników znajduje się tu ponad 800 gatunków roślin, w tym występująca tylko na tym terenie, porastająca skały, roślina o nazwie przytulia jurajska.

1.3. Walory turystyczne

Niewątpliwie największą atrakcją turystyczną Olsztyna są usytuowane na wzgórzu skalnym rozległe ruiny średniowiecznego zamku króla Kazimierza Wielkiego.

Zamek w Olsztynie posadowiono na skałach już w drugiej połowie XIII wieku, jako jeden z elementów systemu obronnego Małopolski od strony Śląska. Kazimierz Wielki znacznie go rozbudował. Jako, że zamek doskonale spełniał powierzone mu zadanie, również Jagiellonowie dbali o jego dobry stan – ustanowili tu nawet starostwo. Katastrofalny dla warowni – jak i dla całej Polski - okazał się potop szwedzki z połowy XVII wieku i późniejsza wojna północna. Splądrowana warownia nie wróciła już do stanu z czasów swojej świetności. Dziś malownicze ruiny zamku stanowią największą atrakcję turystyczną regionu, odwiedzaną corocznie przez 100 tys. turystów.

U podnóża zamku zrekonstruowano w 2007 r. przeniesiony z miejscowości Borowno XVIII-wieczny, drewniany spichlerz dworski, w którym mieści się obecnie stylowa restauracja. W 2008 r. obiekt uzyskał nagrodę Ministra Kultury i Sztuki za najlepiej zadbany zabytek.

W gminie znajdują się liczne zabytkowe obiekty sakralne oraz ruchoma szopka, składająca się z kilkuset ręcznie wyrzeźbionych w drewnie figur.

W tabeli 1 przedstawiono nieruchomości oraz obszary przyrodnicze zlokalizowane w obrębie gminy Olsztyn i wpisane do rejestru zabytków.

Tabela 1. Zestawienie zabytków gminy Olsztyn

Lp	Miejscowość	Obiekt	Numer rejestru zabytków i data wpisu
1.	Bukowno	Budynek dworu z początku XX wieku, murowany z cegły i kamienia wapiennego Wpis w granicach zainwestowania działki	A/533/90 21 IX 1990
2.	Olsztyn	Układ urbanistyczny	A/23/76 20 II 1978 A/1159/70 29 XII 1970
3.	Olsztyn	Kościół parafialny pod wezwaniem Święte-go Jana Chrzciciela, z XVIII wieku, barokowy. Granice ochrony obejmują obiekt z najbliższym otoczeniem w ramach ogrodzenia i wyposażenie wnętrza	A/21/76 16 II 1978 A/266/60 4 III 1960
4.	Olsztyn	Cmentarz grzebalny rzymskokatolicki wraz z murem, założony około połowy XIX wieku. Wpis do rejestru zabytków obejmuje cmentarz w granicach muru ogrodzeniowego	A/429/88 27 V 1988
5.	Olsztyn	Spichlerz drewniany (przeniesiony z Borowna)	A/15/76 A/252/60 4 III 1960
6.	Olsztyn	Ruiny zamku (z basztą) z XIV wieku, wraz z terenami przyległymi o powierzchni około 16 ha	C/20/76 20 II 1978 C/257/60 4 III 1960
7.	Olsztyn	Obozowisko z epoki kamienia – Jaskinia Niedźwiedzia w Górach Towarnych	C/30876 C/1141/70
8.	Olsztyn	Stanowisko archeologiczne nr 3 – obozowisko z epoki kamienia – Jaskinia Olsztyńska	A/30776 A/1142/70
9.	Olsztyn	Stanowisko archeologiczne nr 2 – obozowisko z epoki paleolitu – Jaskinia Zamkowa Dolna na wzgórzu zamkowym	A/30676 A/1143/70
10.	Olsztyn	<i>Sokole Góry</i> – las oddziały 50 – 61 – z grupami skalnymi i jaskiniami	190 2 X 1948

11 .	Zrębice	Kościół drewniany pod wezwaniem Świętego Idziego (w decyzji wezwanie Wszystkich Świętych)	A/30/76 20 II 1978 A/264/60 7 III 1960
12 .	Zrębice	Dzwonnica przy drewnianym kościele pod wezwaniem Świętego Idziego	A/31/76 20 II 1978 A/1153/70 21 XII 1970

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Regionalnego Ośrodka Badań i Dokumentacji Zabytków w Katowicach

1.4. Sytuacja demograficzna

LICZBA MIESZKAŃCÓW

Liczba mieszkańców gminy Olsztyn w 2021 r. wynosiła 8026 osoby, w tym: osoby zameldowane na pobyt stały – 7940, osoby zameldowane na pobyt czasowy - 86.

PROPORCJE PŁCI

Kobiety – 4069

Mężczyźni – 3957

Łącznie – 8026 osób

Rysunek 2. Proporcja płci wśród mieszkańców Gminy Olsztyn

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z USC w Olsztynie

ZMIANY W LICZBIE MIESZKAŃCÓW

Wzrost liczby osób zameldowanych na pobyt stały względem 2020 r. odnotowano w 5 miejscowościach: Biskupice (20 osób), Skrajnica (8 osób), Zrębice Pierwsze (3 osoby), Krasawa (5 osób).

W pozostałych miejscowościach gminy odnotowano zmniejszenie meldunków w porównaniu do poprzedniego roku - największy ubytek mieszkańców zanotowano w Kusiętach (mniej o 21)

Tabela 2. Ogólna liczba mieszkańców Gminy Olsztyn

Miejscowość	Liczba mieszkańców 2020	Liczba mieszkańców 2021	Powierzchnia (km ²)	Gęstość zaludnienia w 2021 roku (mieszkaniec/km ²)
Biskupice	970	990	14,86	66,6
Olsztyn	2513	2501	34,28	73
Bukowno	322	315	8,09	38,9
Kusięta	1209	1188	10,30	115,3
Przymiłowice	841	835	10,45	79,9
Skrajnica	342	350	9,63	36,3
Turów	585	577	7,4	78
Zrębice I	928	931	7,72	120,6
Zrębice II	164	161	2,11	76,3

Krasawa	173	178	4,26	41,8
Łącznie	8047	8026	109,1	73,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z USC w Olsztynie

GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA

Średni wskaźnik osób zameldowanych w gminie Olsztyn na km² wyniósł 73,6 osób i był zróżnicowany przestrzennie. Najwięcej osób na km² zameldowanych było w miejscowościach : Zrębice I (120,6) i Kusięta (115,3), najmniej w Skrajnicy (36,3) i Bukownie (38,9).

Gęstość zaludnienia w Gminie Olsztyn w roku 2021 wynosiła: 73,6 mieszkańca

W 2021 r. zanotowano niewielką ujemną wartość wskaźnika migracji (-20). W gminie zameldowało się 271 osób (221 osób – pobyt stały oraz 50 osób – pobyt czasowy), wymeldowało 291 osób (239 osób – pobyt stały oraz 52 osoby – pobyt czasowy).

Tabela 3. Liczba meldunków w latach 2020/2021

MIEJSCOWOŚĆ	LICZBA ZAMELDOWAŃ					
	Pobyt stały		Dynamika	Pobyt czasowy		Dynamika
	2021 rok	2020 rok		2021 rok	2020 rok	
Biskupice	37	34	+3	2	9	-7
Bukowno	2	1	+1	1	0	+1
Krasawa	5	2	+3	0	0	-
Kusięta	27	28	-1	1	4	-3
Przymiłowice	14	25	-11	1	1	-
Skrajnica	10	18	-8	0	1	-1
Turów	29	10	+19	14	10	+4
Zrębice Pierwsze	2	27	-25	1	3	-2
Zrębice Drugie	37	3	+34	4	0	+4
Olsztyn	58	89	-31	26	9	+17
ŁĄCZNIE	221	237	-16	50	37	+13

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z USC w Olsztynie

Tabela 4. Liczba wymeldowań w 2021 roku

Wymeldowania w 2021 roku		
MIEJSCOWOŚĆ	LICZBA WYMELDOWAŃ	
	Pobył stały	Pobył czasowy
Biskupice	19	4
Bukowno	9	1
Krasawa	0	0
Kusięta	45	2
Przymiłowice	23	0
Skrajnica	5	0
Turów	30	21
Zrębnice Pierwsze	4	6
Zrębnice Drugie	33	1
Olsztyn	168	17
ŁĄCZNIE	239	52

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z USC w Olsztynie

URODZENIA I ZGONY

W 2021 roku w gminie Olsztyn zarejestrowano 65 urodzeń (33 dziewczynki i 32 chłopców), USC wydał 102 akty zgonu.

Ujemny przyrost naturalny: - 37

Tabela 5. Przyrost naturalny w gminie Olsztyn

Wskaźnik	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Urodzenia żywe	71	88	65
Zgony	106	102	102
Przyrost naturalny	-35	-14	-37

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z USC w Olsztynie

EKONOMICZNE GRUPY WIEKOWE

W porównaniu do poprzedniego roku o 1 % zwiększył się współczynnik obciążenia demograficznego. W odniesieniu do stanu na 31.01.2020 r. liczba osób w wieku nieprodukcyjnym (czyli przedprodukcyjnym, poprodukcyjnym) zwiększyła się o 42, a liczba osób w wieku produkcyjnym zmalała o 63, co przekłada

się na rosnące obciążenie demograficzne. Wskaźnik obciążenia, obrazujący liczbę osób w wieku nieprodukcyjnym przypadającą na 100 osób w wieku produkcyjnym, w 2021 r. wyniósł 40,1 os./100 mieszkańców (wzrost względem roku 2020 o 0,6).

Tabela 6. Zestawienie ekonomicznych grup wiekowych

Liczba osób	2020 rok	2021 rok
wiek przedprodukcyjny	1533	1527
wiek produkcyjny	4870	4807
wiek poprodukcyjny	1644	1692
Suma	8047	8026

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z USC w Olsztynie

Współczynnik obciążenia demograficznego w 2021 roku wynosił 66%

1.5. Sprawy administracyjne

URZĄD STANU CYWILNEGO

Urząd Stanu Cywilnego w Olsztynie wydał 924 odpisy aktów stanu cywilnego. Sporządzono 80 aktów małżeństwa, w tym 37 cywilnych oraz 43 konkordatowe.

Wyraźnie wzrosła liczba ślubów udzielonych poza siedzibą USC. W 2021 r. było to 25 ślubów, co stanowi 67,5% wszystkich udzielonych ślubów cywilnych (w 2020 roku - 6 ślubów poza siedzibą USC, co stanowiło 25% wszystkich ślubów cywilnych). Znacznie wzrosła też liczba wniosków o wydanie odpisów aktów stanu cywilnego złożonych za pośrednictwem platformy ePUAP. Jeszcze w 2020 r. było to 36 wniosków, a w ubiegłym roku dwukrotnie więcej tj. 73.

E-URZĄD

Mimo pełnego przygotowania urzędu do zdalnego załatwiania spraw, mieszkańcy nadal preferowali tradycyjny model obsługi i przekazywania

korespondencji. Wprawdzie w ubiegłym roku nastąpił niewielki wzrost obsługi elektronicznej, ale nie jest to znaczący przyrost.

W poprzednim roku do Urzędu wpłynęło 3150 dokumentów elektronicznych w tym 1342 dokumentów elektronicznych za pośrednictwem ePUAP i 1808 za pośrednictwem poczty elektronicznej.

Ilość spraw załatwionych elektronicznie - 734, w tym 596 dokumentów wysłanych przez ePUAP i 138 dokumentów wysłanych pocztą elektroniczną.

W 2021 r. – drogą tradycyjną zostało wysłanych 12 083 dokumentów (wobec 12 256 w 2020).

W ubiegłym roku wpłynęło do urzędu 216 wniosków o potwierdzenie profilu zaufanego (153 wnioski w 2020).

BEZPIECZEŃSTWO

To był kolejny rok udoskonalania system monitoringu wizyjnego w gminie. W ubiegłym roku na terenie całej gminy funkcjonowały 62 kamery.

W kontekście wyzwań postawionych przez pandemię COVID-19 funkcjonował system zakupów, przechowywania i dystrybucji środków ochrony przeciwepidemicznej (maseczki, rękawice, płyny dezynfekujące). Wyposażono urząd w sprzęt służący do ochrony bezpośredniej pracowników i interesantów (dozowniki, przegrody itp.). Zgromadzono zapas środków ochrony na wypadek dalszego rozwoju epidemii. Przeorganizowano sale obsługi i stworzono dodatkowe bezpieczne strefy w reżimie sanitarnym, by zapewnić najwyższy i bezpieczny poziom obsługi mieszkańców.

Rozdział 2. Analiza finansowa

Rok 2021 był kolejnym trudnym rokiem, który przebiegał w cieniu pandemii, związanej z COVID-19. Gmina Olsztyn, podobnie jak wszystkie

samorządy w kraju przy realizacji swoich zadań musiała mierzyć się z trudnościami, spowodowanymi coraz większymi wydatkami przy malejących wpływach.

Pomimo tego, sytuacja finansowa Gminy Olsztyn jest dobra. Wszystkie wskaźniki przywołane w niniejszym sprawozdaniu wskazują, że gmina posiada duży margines bezpieczeństwa, pozwalający na dokonywanie wydatków zarówno bieżących jak i majątkowych. Płynność finansowa w minionym roku wygenerowała wystarczające nadwyżki z działalności bieżącej na pokrycie wydatków majątkowych gminy:

2.1. Budżet gminy

Polityka finansowa Gminy Olsztyn corocznie jest realizowana w oparciu o uchwałę budżetową, która określa źródła dochodów oraz kierunki wydatkowania środków.

Realizacja inwestycji oparta jest o przedsięwzięcia w Wieloletniej Prognozie Finansowej oraz wykaz zadań inwestycyjnych, stanowiący załącznik do wspomnianej uchwały budżetowej.

Analiza rocznych sprawozdań finansowych z wykonania budżetu za 2021 rok obrazuje stabilną sytuację finansową gminy Olsztyn. W 2021 r. budżet pozwolił na realizację planowanych zadań. Zrealizowane dochody wynoszą **99,06%** przy realizacji wydatków na poziomie **90,95%**. Wydatki inwestycyjne zostały zrealizowane w **97,19%**, a wydatki bieżące w **89,92%**. Pozwoliło to na uzyskanie **nadwyżki w kwocie 3 599 114,77 zł.**

Wykonane dochody bieżące są o **8 040 471,12 zł** większe od wydatków bieżących. Na 2022 r. w budżecie gminy pozostały wolne środki w wysokości **10,3 mln zł.** W 2021 roku obniżeniu uległ poziom zadłużenia Gminy o kwotę **1 759 996 zł.** Na 31.12.2021 r. zadłużenie wyniosło **3 520 012 zł.**

Syntetyczne zestawienie wartości dochodów, wydatków oraz wyniku finansowego wg planu na dzień 1 stycznia 2021 roku, planu na dzień 31 grudnia 2021 roku oraz wykonania za 2021 rok ujęto w poniższej tabeli.

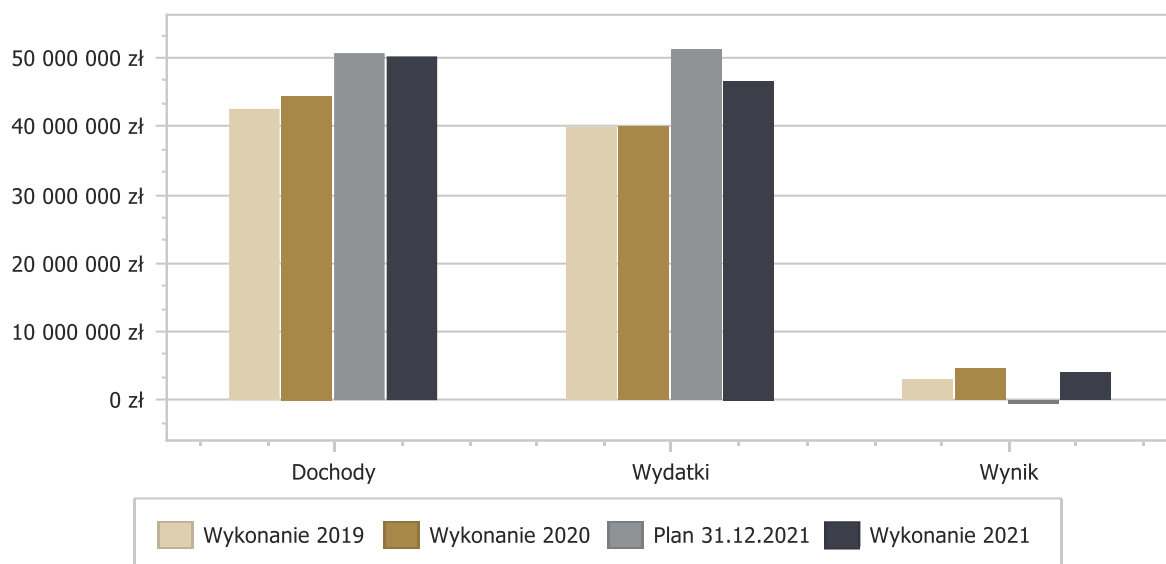
Tabela 7. Podstawowe dane budżetowe

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2021 r. (w zł)	Plan na 31.12.2021 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)
Dochody	48 890 585,65	50 703 007,27	50 225 920,91	99,06%
Wydatki	53 035 141,05	51 265 292,44	46 626 806,14	90,95%
Wynik	-4 144 555,40	-562 285,17	3 599 114,77	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych Gminy Olsztyn

Wykres poniżej przedstawia porównanie salda budżetu planowanego i wykonanego na koniec 2021 roku na przestrzeni lat 2019-2020.

Rysunek 3. Wynik budżetu Gminy Olsztyn w 2021 w porównaniu do lat 2019-2020

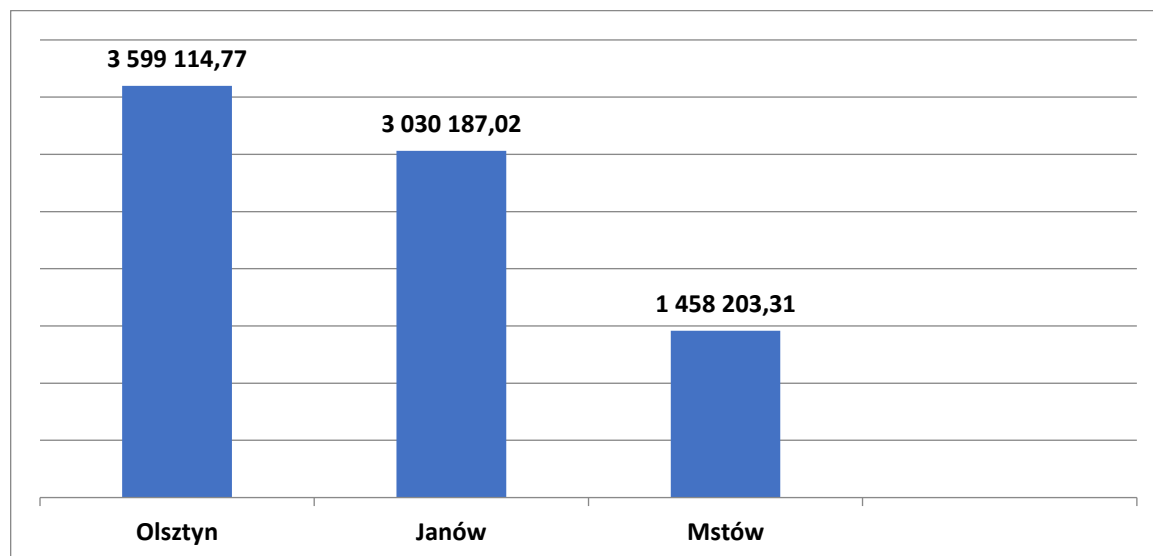

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych Gminy Olsztyn

Powyższe dane wskazują na coroczny wzrost dochodów i wydatków budżetowych oraz dodatni wynik finansowy w latach 2019-2021.

Na wykresie poniżej przedstawiono wynik budżetu Gminy za 2021 rok w porównaniu z sąsiednimi gminami.

Rysunek 4: Wynik budżetu Gminy Olsztyn w 2021 roku w porównaniu z sąsiednimi gminami

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań poszczególnych Gmin

Dochody budżetu Gminy w 2021 roku wyniosły **50 225 920,91 zł**, a ich realizacja stanowiła **99,06%** planu wynoszącego **50 703 007,27 zł**. Dochody bieżące stanowiły **94,72%** dochodów ogółem, natomiast dochody majątkowe stanowiły **5,28%** dochodów ogółem. W poniższych tabelach została przedstawiona realizacja w 2021 roku planu dochodów.

Tabela 8. Realizacja planu dochodów w 2021 roku w Gminie Olsztyn

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2021 r. (w zł)	Plan na 31.12.2021 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
Dochody bieżące	43 737 514,00	47 008 846,67	47 575 231,25	101,20%	94,72%
Dochody majątkowe	5 153 071,65	3 694 160,60	2 650 689,66	71,75%	5,28%
RAZEM DOCHODY OGÓŁEM	48 890 585,65	50 703 007,27	50 225 920,91	99,06%	100,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych Gminy Olsztyn

W strukturze dochodów znaczący udział odgrywają dochody bieżące, które w 2021 roku zostały wykonane na poziomie **47 575 231,25 zł**, tj. w **101,20%** w stosunku do planu wynoszącego **47 008 846,67 zł**. Wartości zrealizowanych w 2021 roku dochodów bieżących według głównych źródeł przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9. Realizacja planu dochodów bieżących w 2021 roku w Gminie Olsztyn

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2021 r. (w zł)	Plan na 31.12.2021 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
Dotacje i dochody celowe	13 318 189,00	14 621 152,91	14 609 909,92	99,92%	30,71%
Subwencja ogólna	8 592 567,00	10 145 462,00	10 145 462,00	100,00%	21,32%
Udziały w PIT i CIT	11 179 508,00	11 209 508,00	12 141 261,67	108,31%	25,52%
Wpływy z podatków i opłat	9 988 100,00	10 146 021,35	9 952 833,41	98,10%	20,92%
Pozostałe dochody	659 150,00	886 702,41	725 764,25	81,85%	1,53%
RAZEM	43 737 514,00	47 008 846,67	47 575 231,25	101,20%	100,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych Gminy Olsztyn

Okolo **52,03%** wszystkich dochodów stanowią transfery bezpośrednie z budżetu państwa tj. **subwencje i dotacje**. Założone kwoty przyjmowane są ściśle według informacji podawanych przez organy przekazujące środki (w zdecydowanej większości jest to administracja rządowa). Okolo **47,97%** środków Gminy stanowią dochody własne, czyli te, na pozyskiwanie których samorzady posiadają większy bądź mniejszy, ale bezpośredni wpływ. Najważniejszym źródłem dochodów gminy są udziały w podatku PIT i CIT (25,52% wszystkich dochodów). Podatek od nieruchomości stanowi 11,15% dochodów ogółem.

Dochody majątkowe Gminy Olsztyn w 2021 roku zostały wykonane na poziomie **2 650 689,66 zł**, tj. w **71,75%** w stosunku do planu wynoszącego **3 694 160,60 zł**.

Strukturę zrealizowanych w 2021 roku dochodów majątkowych według głównych źródeł przedstawia poniższa tabela.

Tabela 10. Realizacja planu dochodów majątkowych w 2021 roku w Gminie Olsztyn

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2021 r. (w zł)	Plan na 31.12.2021 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
Dochody z majątku	1 000 000,00	516 739,79	359 849,10	69,64%	13,58%
Dotacje i środki na inwestycje	4 153 071,65	3 177 420,81	2 290 840,56	72,10%	86,42%
Pozostałe dochody	0,00	0,00	0,00	-	0,00%
RAZEM DOCHODY MAJĄTKOWE	5 153 071,65	3 694 160,60	2 650 689,66	71,75%	100,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych Gminy Olsztyn

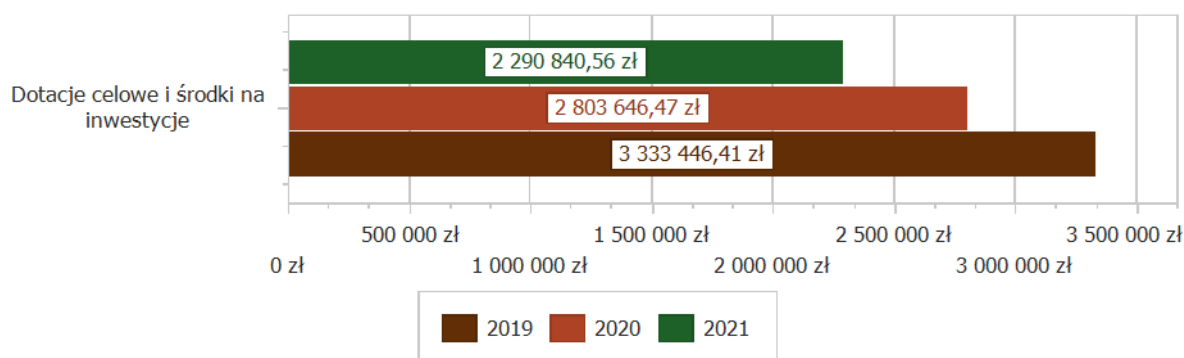
2.2. Udział funduszy unijnych oraz innych środków zewnętrznych w budżecie gminy

W 2021 roku Gmina Olsztyn otrzymała dotacje na realizację wydatków bieżących z następujących źródeł:

1. dofinansowanie z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (FRPA) w kwocie **635 689,53 zł**,
2. dofinansowanie z Województwa Śląskiego na zadanie pn. "Poprawa standardu infrastruktury turystycznej w gminie Olsztyn poprzez remont ścieżki pieszo – rowerowej wzdłuż drogi DK 46" w kwocie **285 698,25 zł**,
3. środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 202 na realizację programu w latach 2021-2022 pn. "Laboratoria Przyszłości" w kwocie **252 300 zł**,
4. środki na transport osób mających trudności w samodzielnym dotarciu do punktów szczepień przeciwko wirusowi SARS-CoV-2, w tym osób niepełnosprawnych oraz organizacji punktów informacji telefonicznej w kwocie **32 659,03 zł**,
5. środki otrzymane na program usuwania azbestu w gminie w kwocie **29 839,56 zł**,
6. dofinansowanie z Ministerstwa Kultury zadania pn. Remont monumentu głównego na cmentarzu wojennym - miejscu straceń w Olsztynie w kwocie **88 000 zł**.

Dotacje i środki na inwestycje w 2021 roku zostały zaplanowane na poziomie 3 177 420,81 zł, natomiast zrealizowane w kwocie 2 290 840,56 zł, co stanowi 72,10% realizacji planu.

Rysunek 5. Dochody z dotacji celowych i środków na inwestycje Gminy Olsztyn w 2021 roku w porównaniu do lat 2019-2020

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych Gminy Olsztyn

Największy poziom dotacji i środków na inwestycje Gmina uzyskała na realizację zadań w obszarze:

- Uzupełnienie subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w ramach działu *Różne rozliczenia* – 1 032 272,00 zł;
- Szkoły podstawowe w ramach działu *Oświata i wychowanie* – 619 926,67 zł;
- Ochotnicze Straże Pożarne w ramach działu *Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa* – 374 107,00 zł;
- Oświetlenie ulic, placów i dróg w ramach działu *Gospodarka komunalna i ochrona środowiska* – 100 000,00 zł.

W 2021 roku Gmina Olsztyn otrzymała dotacje:

- Z Województwa Śląskiego w ramach konkursu: „Przedsięwzięć inicjatyw lokalnych” w kwocie 60 000 zł,
- uzupełnienie subwencji ogólnej z przeznaczeniem na wsparcie finansowe inwestycji w zakresie kanalizacji w kwocie 1 032 272 zł,
- zwrot części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołectkiego w 2020 roku w kwocie 88 419,17 zł,
- z Funduszu Dróg Samorządowych na realizację zadania: "Przebudowa przejścia dla pieszych na drodze gminnej ul. Sobieskiego w obrębie skrzyżowania z DK 46 - ul. Żwirki i Wigury w Olsztynie i budowa przejścia dla pieszych na drodze krajowej DK 46 - ul. Żwirki i Wigury w obrębie skrzyżowania z drogą gminną ul. Sobieskiego" w kwocie 83 640 zł,

- z Regionalnego Programu Operacyjnego na zadanie pn. " Rozbudowa budynku Szkoły Podstawowej w Turowie o oddział przedszkolny" w kwocie 619 926,67 zł,
 - z Regionalnego Programu Operacyjnego zadania pn. "Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w gminie Olsztyn - budynku OSP w Zrębicach oraz OSP w Przymiłowicach" w kwocie 374 107 zł,
 - z Europejskiego Funduszu Społecznego - Kapitał Ludzki na realizację zadania pn. „Przedszkole moich marzeń” w kwocie 97 897,77 zł
- oraz środki z darowizny Wspólnoty Gruntowej w Przymiłowicach na realizację zadania pn. "Budowa oświetlenia przy drogach gminnych" w kwocie 100 000 zł.

W tabelach poniżej zostały zestawione dotacje i środki pozyskane w 2021 roku przez gminę na realizację zadań bieżących i majątkowych.

Tabela 11. Dofinansowanie w 2021 roku w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego wg zadań.

L.p.	Nazwa zadania	Plan w zł	Wykonanie w zł ogółem	w tym na:		% wykonania
				dochody bieżące	dochody majątkowe	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.	Rozbudowa budynku Szkoły Podstawowej w Turowie o oddział przedszkolny	788 512,00	619 926,67	0,00	619 926,67	78,62
2.	Budowa trasy rowerowej w ciągu Regionalnej Trasy Rowerowej (RTR) na odcinku Zrębice, Krasawa- Gmina Olsztyn: Suliszowice, Jarosów-Gmina Żarki	180 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w gminie Olsztyn - budynku OSP w Zrębicach oraz OSP w Przymiłowicach"	374 107,00	374 107,00	0,00	374 107,00	100,00
4.	Przedszkole moich marzeń	97 897,77	97 897,77	97 897,77	0,00	100,00

5.	OZE w budynkach użyteczności publicznej na terenie gminy Olsztyn	561 634,92	0,00	0,00	0,00	0,00
Ogółem		2 002 151,69	1 091 931,44	97 897,77	994 033,67	54,54

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych Gminy Olsztyn

Tabela 12. Dotacje i środki z Budżetu Państwa w 2021 roku wg zadań

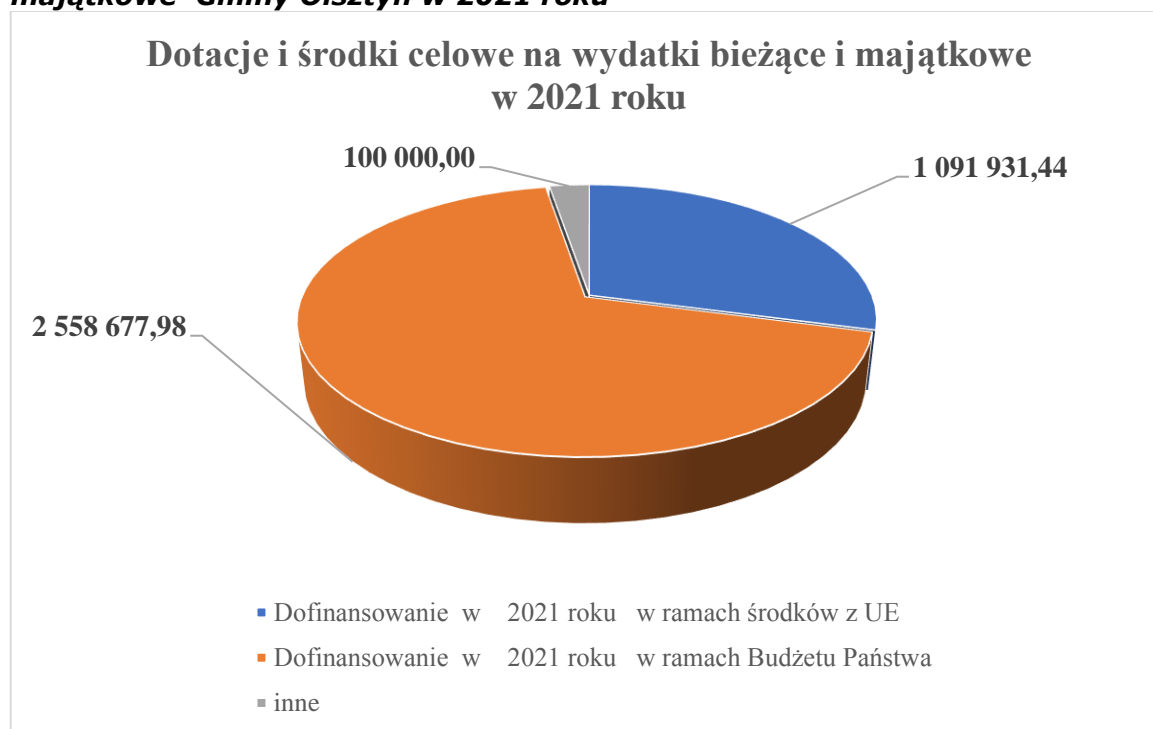
L.p.	Nazwa zadania	Plan	wykonanie	w tym:		% wykonania
				dochody bieżące	dochody majątkowe	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.	Przedsięwzięcia inicjatyw lokalnych	60 000,00	60 000,00	0,00	60 000,00	100,00
2.	Przebudowa przejścia dla pieszych na drodze gminnej ul. Sobieskiego w obrębie skrzyżowania z DK 46 - ul. Żwirki i Wigury w Olsztynie i budowa przejścia dla pieszych na drodze krajowej DK 46 - ul. Żwirki i Wigury w obrębie skrzyżowania z drogą gminną ul. Sobieskiego	0,00	83 640,00	0,00	83 640,00	0,00
3.	Środki Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej	592 800,00	635 689,53	635 689,53	0,00	107,24
4.	Zwrot wydatków za 2020 rok w ramach funduszu sołectkiego	88 419,17	88 419,17	67 524,28	20 894,89	100,00

5.	Uzupełnienie subwencji ogólnej z przeznaczeniem na wsparcie finansowe inwestycji w zakresie kanalizacji	1 032 272,00	1 032 272,00	0,00	1 032 272,00	100,00
6.	Poprawa standardu infrastruktury turystycznej w gminie Olsztyn poprzez remont ścieżki pieszo – rowerowej wzdłuż drogi DK 46	297 000,00	285 698,25	285 698,25	0,00	96,19
7.	Fundusz Przeciwdziałania COVID-19	293 499,00	284 959,03	284 959,03	0,00	97,09
8.	Remont monumentu głównego na cmentarzu wojennym - miejscu straceń w Olsztynie	88 000,00	88 000,00	88 000,00	0,00	0,00
Ogółem		2 451 990,17	2 558 677,98	1 361 871,09	1 196 806,89	104,35

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych Gminy Olsztyn

Poniższy wykres obrazuje dochody pozyskane z źródeł zewnętrznych na realizację zadań bieżących i majątkowych.

Rysunek 6. Dochody z dotacji celowych i środków na wydatki bieżące i majątkowe Gminy Olsztyn w 2021 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych Gminy Olsztyn

Wydatki budżetu Gminy w 2021 roku wyniosły **46 626 806,14 zł**, a ich realizacja wyniosła **90,95%** planu wynoszącego 51 265 292,44 zł. Wydatki majątkowe Gminy Olsztyn w 2021 roku zostały wykonane na poziomie **7 092 046,01 zł**, tj. w **97,19%**. W 2021 roku wydatki bieżące zostały wykonane na poziomie **39 534 760,13 zł**, tj. w **89,92%**.

Tabela 13. Realizacja planu wydatków w 2021 roku w Gminie Olsztyn

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2021 r. (w zł)	Plan na 31.12.2021 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
Wydatki bieżące	42 243 203,20	43 967 840,52	39 534 760,13	89,92%	84,79%
Wydatki majątkowe	10 791 937,85	7 297 451,92	7 092 046,01	97,19%	15,21%
RAZEM WYDATKI OGÓŁEM	53 035 141,05	51 265 292,44	46 626 806,14	90,95%	100,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych Gminy Olsztyn

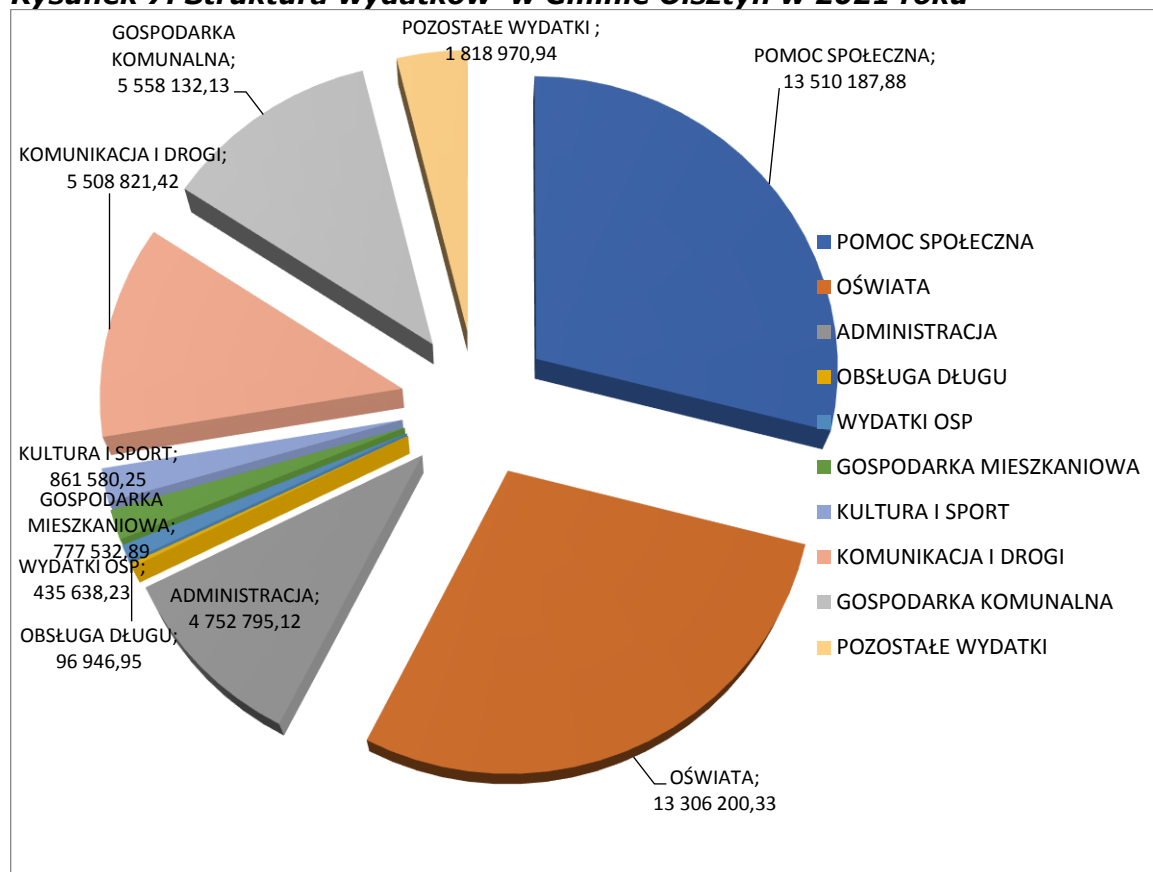
Tabela 14. Realizacja planu wydatków ogółem w 2021 roku w Gminie Olsztyn według działów klasyfikacji budżetowej

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2021 r. (w zł)	Plan na 31.12.2021 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
801	Oświata i wychowanie	14 446 285,56	14 847 482,46	13 306 200,33	89,62%	28,54%
855	Rodzina	12 334 337,00	12 462 964,00	12 323 713,71	98,88%	26,43%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	5 765 813,69	6 136 237,69	5 558 132,13	90,58%	11,92%
600	Transport i łączność	9 818 753,00	5 915 855,18	5 508 821,42	93,12%	11,81%
750	Administracja publiczna	5 234 200,00	5 409 848,80	4 752 795,12	87,85%	10,19%
852	Pomoc społeczna	1 334 414,00	1 395 887,00	1 186 474,17	85,00%	2,54%
926	Kultura fizyczna	927 258,00	963 490,00	861 580,25	89,42%	1,85%
700	Gospodarka mieszkaniowa	557 000,00	1 067 000,00	777 532,89	72,87%	1,67%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	853 282,80	774 412,24	769 718,10	99,39%	1,65%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	549 300,00	627 347,55	435 638,23	69,44%	0,93%
630	Turystyka	152 600,00	473 380,36	407 261,36	86,03%	0,87%
010	Rolnictwo i łowiectwo	143 700,00	294 513,25	293 251,21	99,57%	0,63%
851	Ochrona zdrowia	186 000,00	250 200,91	156 366,72	62,50%	0,34%
757	Obsługa długu publicznego	200 000,00	100 000,00	96 946,95	96,95%	0,21%
020	Leśnictwo	85 000,00	85 000,00	74 898,51	88,12%	0,16%
710	Działalność usługowa	180 600,00	180 600,00	68 546,06	37,95%	0,15%
758	Różne rozliczenia	241 000,00	241 000,00	27 670,00	11,48%	0,06%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	20 000,00	28 506,00	13 192,00	46,28%	0,03%
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	1 697,00	7 667,00	7 666,98	100,00%	0,02%
752	Obrona narodowa	400,00	400,00	400,00	100,00%	< 0,01%
925	Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	3 500,00	3 500,00	0,00	0,00%	0,00%
	RAZEM WYDATKI OGÓŁEM	53 035 141,05	51 265 292,44	46 626 806,14	90,95%	100,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych Gminy Olsztyn

Na wykresie poniżej została przedstawiona struktura wydatków w Gminie Olsztyn w 2021 roku.

Rysunek 7. Struktura wydatków w Gminie Olsztyn w 2021 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych Gminy Olsztyn

W 2021 roku wydatki bieżące zostały wykonane na poziomie 39 534 760,13 zł, tj. w 89,92% w stosunku do planu po zmianach wynoszącego 43 967 840,52 zł. Wartości zrealizowanych w 2021 roku wydatków bieżących według działów przedstawia tabela poniżej.

Tabela 15. Realizacja planu wydatków bieżących w 2021 roku w Gminie Olsztyn według działów klasyfikacji budżetowej

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2021 r. (w zł)	Plan na 31.12.2021 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
855	Rodzina	12 334 337,00	12 462 964,00	12 323 713,71	98,88%	31,17%
801	Oświata i wychowanie	12 616 200,54	13 087 580,52	11 548 493,86	88,24%	29,21%
750	Administracja publiczna	4 964 200,00	5 021 617,96	4 364 857,92	86,92%	11,04%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	4 070 713,86	4 413 172,01	3 919 799,43	88,82%	9,91%
600	Transport i łączność	3 069 000,00	2 924 833,72	2 598 761,96	88,85%	6,57%
852	Pomoc społeczna	1 334 414,00	1 395 887,00	1 186 474,17	85,00%	3,00%
926	Kultura fizyczna	910 258,00	899 258,00	797 743,25	88,71%	2,02%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	853 282,80	774 412,24	769 718,10	99,39%	1,95%

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2021 r. (w zł)	Plan na 31.12.2021 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
700	Gospodarka mieszkaniowa	457 000,00	897 000,00	644 203,89	71,82%	1,63%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	549 300,00	627 347,55	435 638,23	69,44%	1,10%
630	Turystyka	152 600,00	473 380,36	407 261,36	86,03%	1,03%
851	Ochrona zdrowia	186 000,00	250 200,91	156 366,72	62,50%	0,40%
757	Obsługa długu publicznego	200 000,00	100 000,00	96 946,95	96,95%	0,25%
010	Rolnictwo i łowiectwo	13 700,00	93 513,25	92 407,03	98,82%	0,23%
020	Leśnictwo	85 000,00	85 000,00	74 898,51	88,12%	0,19%
710	Działalność usługowa	180 600,00	180 600,00	68 546,06	37,95%	0,17%
758	Różne rozliczenia	241 000,00	241 000,00	27 670,00	11,48%	0,07%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	20 000,00	28 506,00	13 192,00	46,28%	0,03%
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	1 697,00	7 667,00	7 666,98	100,00%	0,02%
752	Obrona narodowa	400,00	400,00	400,00	100,00%	< 0,01%
925	Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	3 500,00	3 500,00	0,00	0,00%	0,00%
	RAZEM WYDATKI BIEŻĄCE	42 243 203,20	43 967 840,52	39 534 760,13	89,92%	100,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych Gminy Olsztyn

Wydatki majątkowe Gminy Olsztyn w 2021 roku zostały wykonane na poziomie 7 092 046,01 zł, tj. w 97,19% w stosunku do planu po zmianach wynoszącego 7 297 451,92 zł. Wartości zrealizowanych w 2021 roku wydatków majątkowych według działów przedstawia tabela poniżej.

Tabela 16. Realizacja planu wydatków majątkowych w 2021 roku w Gminie Olsztyn wg działów klasyfikacji budżetowej

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2021 r. (w zł)	Plan na 31.12.2021 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
600	Transport i łączność	6 749 753,00	2 991 021,46	2 910 059,46	97,29%	41,03%
801	Oświata i wychowanie	1 830 085,02	1 759 901,94	1 757 706,47	99,88%	24,78%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 695 099,83	1 723 065,68	1 638 332,70	95,08%	23,10%
750	Administracja publiczna	270 000,00	388 230,84	387 937,20	99,92%	5,47%
010	Rolnictwo i łowiectwo	130 000,00	201 000,00	200 844,18	99,92%	2,83%
700	Gospodarka mieszkaniowa	100 000,00	170 000,00	133 329,00	78,43%	1,88%
926	Kultura fizyczna	17 000,00	64 232,00	63 837,00	99,39%	0,90%
	Razem wydatki majątkowe	10 791 937,85	7 297 451,92	7 092 046,01	97,19%	100,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych Gminy Olsztyn

W 2021 roku zostały zrealizowane zadania inwestycyjne na ogólną kwotę 7 092 046,01 zł., w tym na:

1. rozwój infrastruktury drogowej w ogólnej kwocie 2 910 059,46 zł, w tym w formie dotacji w kwocie 610 900 zł,
2. rozwój infrastruktury oświatowej na ogólną kwotę 1 757 706,47 zł,
3. rozwój infrastruktury oświetleniowej na ogólną kwotę 800 838 zł,
4. rozwój infrastruktury wpływającej na ochronę środowiska na ogólną kwotę 723 111 zł,
5. pozostałe wydatki majątkowe na ogólną kwotę 900 331,08 zł.

2.3. Zadłużenie

Od trzech lat gmina nie zaciąga nowych kredytów i pożyczek W 2021 roku nastąpiło zmniejszenie dotychczasowego zadłużenia z tytułu pożyczek i kredytów o kwotę **1 759 996 zł.** Na powyższą kwotę składa się spłata rat kapitałowych pożyczek i kredytów wcześniej zaciągniętych. Wg stanu na dzień 31.12.2021 roku zadłużenie Gminy Olsztyn ogółem wynosiło **3 520 012 zł,** w tym zadłużenie z tytułu:

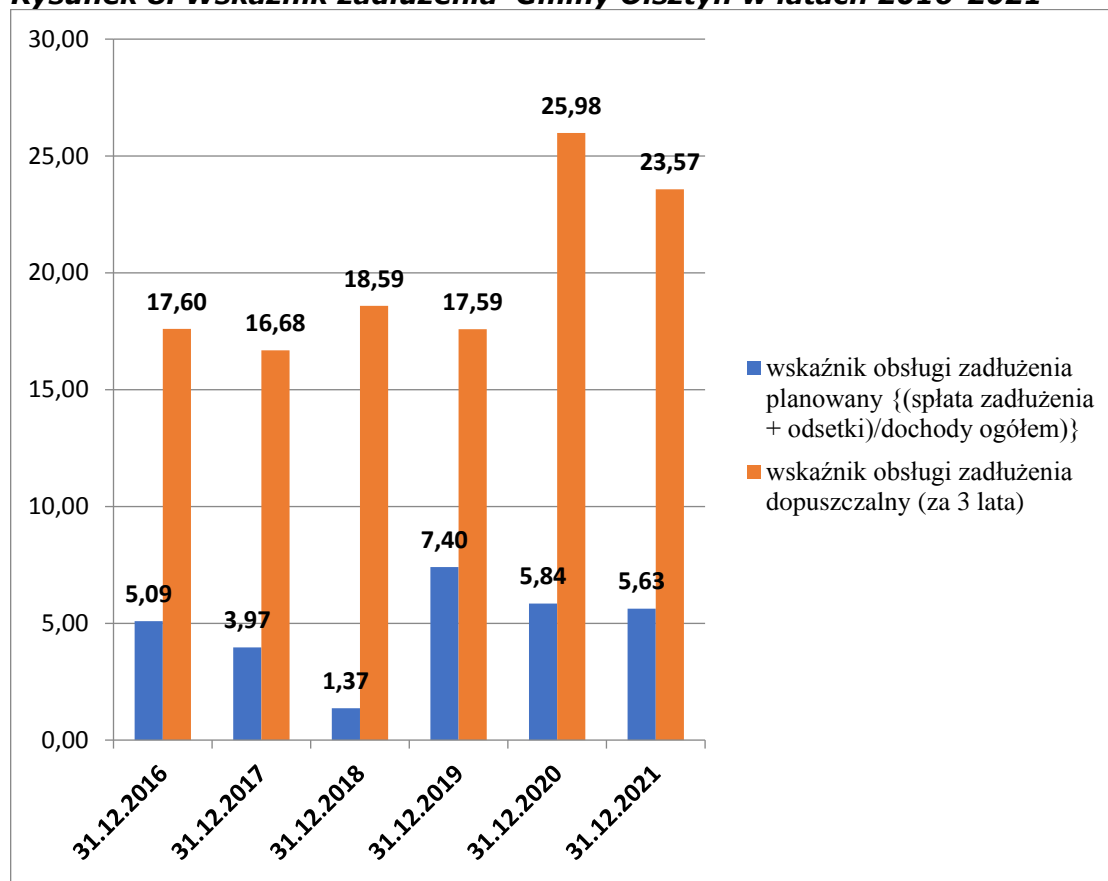
- 1) pożyczek w kwocie **1 100 000 zł** (pożyczka z WFOŚ i GW w Katowicach),
- 2) kredytów w kwocie **2 420 012 zł,** w tym:
 - kredyt w Krakowskim Banku Spółdzielczym w kwocie **300 000 zł,**
 - kredyt w PKO BP S.A. w kwocie **2 120 012 zł.**

W przeliczeniu na 1 mieszkańca gminy zadłużenie wynosi 438,58 zł.

Przyjęty harmonogram spłat kredytów i pożyczek zakłada, że dług zostanie całkowicie spłacony do 2024 roku, a wysokość spłat w kolejnych latach, spełnia wymogi określone w art. 243 Ustawy o finansach publicznych.

Wykres poniżej przedstawia wskaźnik zadłużenia gminy Olsztyn w odniesieniu do wskaźnika dopuszczalnego, zgodnie z art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Rysunek 8. Wskaźnik zadłużenia Gminy Olsztyn w latach 2016-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie WPF Gminy Olsztyn

Zadłużenie Gminy Olsztyn utrzymuje się na stabilnym poziomie. Analiza danych zawartych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Olsztyn, potwierdza, że zgodnie z indywidualnym wskaźnikiem zadłużenia, Gmina posiada zdolność do dalszego zadłużenia.

Jeśli chodzi o płynność finansową to Gmina Olsztyn generuje wystarczające nadwyżki z działalności bieżącej na pokrycie wydatków majątkowych.

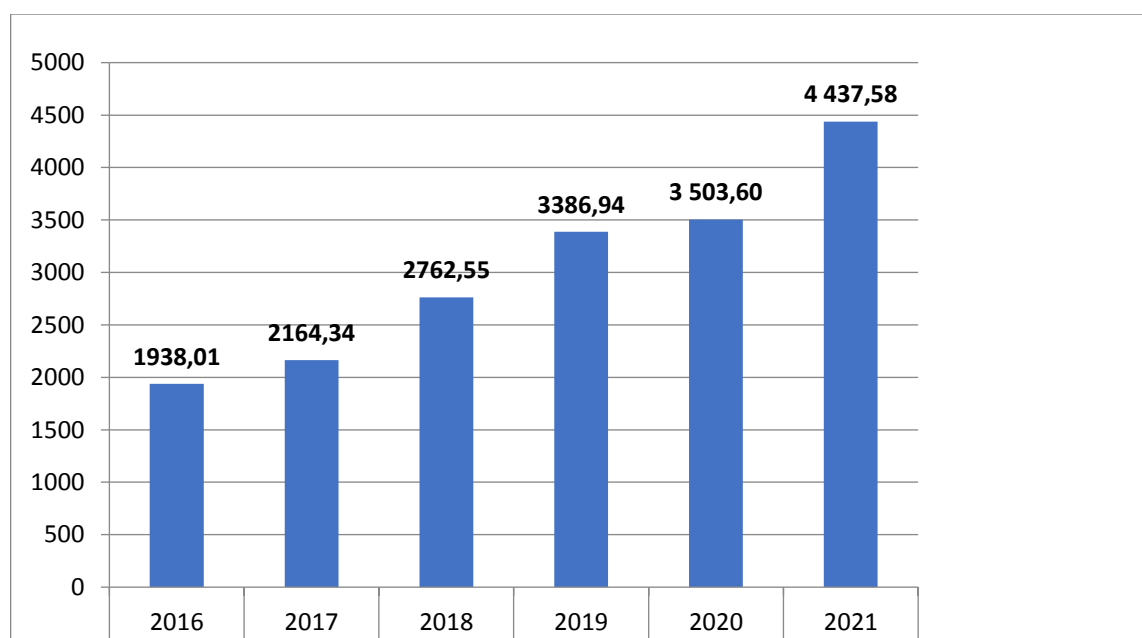
Poniżej zostały przedstawione zestawienia wskaźników finansowych dla Gminy Olsztyn. Wskaźniki zostały wyliczone w oparciu o rzeczywiste wykonanie budżetu za 2021 rok.

1. Wskaźnik dochodowości = (dochody ogółem – dotacje) / liczba mieszkańców = 4 437,58 zł.

Wskaźnik ten jest miernikiem zamożności gminy. Im wyższy poziom wskaźnika, tym z większą łatwością gmina wykonuje zadania publiczne na rzecz swoich mieszkańców. Wielkość wskaźnika korygowana jest o kwotę dotacji, pokazuje zdolność gminy do kreowania dochodów.

Poniższy wykres prezentuje kształtowanie się wskaźnika dochodowości w latach 2016-2021.

Rysunek 9. Wskaźnik dochodowości Gminy Olsztyn w latach 2016- 2021.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych Gminy Olsztyn

Z powyższej analizy wynika, że wskaźnik ten corocznie wzrasta. Wskaźnik ten w 2021 roku w stosunku do 2016 roku wzrósł o 128,98%.

2. Udział podatku od nieruchomości w dochodach ogółem (bez dotacji):

podatek od nieruchomości x 100%

_____ = 15,72%

dochody ogółem – dotacja

Na wartość wskaźnika ma wpływ wielkość dochodu z tytułu podatku od nieruchomości. Podatek od nieruchomości to jeden z najważniejszych składników dochodów własnych gminy. Kształtowanie jego wielkości ściśle związane jest ze strukturą dochodów. W sposobie liczenia wskaźnika eliminuje się wpływ dotacji na dochody gminy.

3. Wskaźnik relacji pokrycia wydatków bieżących dochodami bieżącymi:

$$\frac{\text{dochody bieżące} \times 100\%}{\text{wydatki bieżące}} = 120,34\%$$

Wskaźnik ten ukazuje, że wydatki bieżące Gminy Olsztyn w całości zostały pokryte z dochodów bieżących, a nadwyżka pozwoliła również zrealizować wydatki majątkowe.

4. Wskaźnik relacji dochodów majątkowych do wydatków majątkowych:

$$\frac{\text{dochody majątkowe} \times 100\%}{\text{wydatki majątkowe}} = 37,38\%$$

Wskaźnik ten ukazuje, że dochody majątkowe pokryły w 37,38% wydatki majątkowe. Pozostała część wydatków majątkowych została pokryta z dochodów bieżących.

5. Poziom wydatków majątkowych w wydatkach ogółem:

$$\frac{\text{wydatki majątkowe} \times 100\%}{\text{wydatki ogółem}} = 15,21\%$$

Wskaźnik ten ukazuje, jaką część wydatków ogółem stanowią wydatki majątkowe. Oznacza w jakim stopniu są realizowane wydatki na inwestycje. Wydatki inwestycyjne są to bowiem wydatki, o których poniesieniu decyduje sama gmina.

6. Wskaźnik wielkości inwestycji na mieszkańca.

$$\frac{\text{wydatki majątkowe} \times 100\%}{\text{liczba mieszkańców}} = 883,63 \text{ zł}$$

Miarą atrakcyjności danej jednostki samorządowej jest wskaźnik wielkości inwestycji na mieszkańca. Bardzo duża wartość wskaźnika świadczy o możliwości kreowania rozwoju gminy, co może przyciągać zarówno mieszkańców, jak i inwestorów.

Rozmiary wydatków majątkowych są związane z poziomem zamożności gminy. Jednocześnie w wydatkach majątkowych znajdują pokrycie środki otrzymane przez gminę w formie dotacji.

7. Udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem.

$$\frac{\text{nadwyżka operacyjna} \times 100\%}{\text{dochody ogółem}} = 16,01\%$$

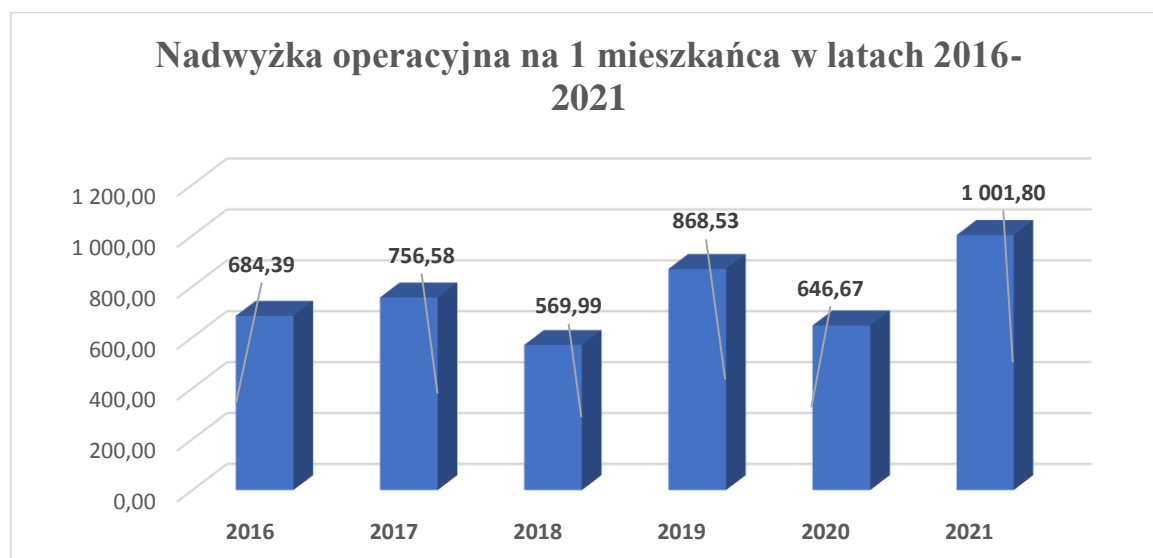
Nadwyżka operacyjna to wskaźnik obrazujący sytuację finansową w samorządzie, zdolność do spłaty rat od zaciągniętych kredytów, pożyczek czy wyemitowanych obligacji oraz możliwości samodzielnego finansowania inwestycji. Czym wyższa jest wartość nadwyżki operacyjnej tym większa jest możliwość realizacji przez jednostkę samorządu terytorialnego nowych przedsięwzięć majątkowych, zarówno bezpośrednio przeznaczając tą kwotę na inwestycje lub pośrednio spłacając wcześniej zaciągnięte zobowiązania na cele inwestycyjne. Jest to najbardziej syntetyczna ocena kondycji finansowej samorządu, potencjału inwestycyjnego samorządu oraz zdolności kredytowej. Informuje ona jakimi środkami dysponuje jednostka po pokryciu

najbardziej podstawowych potrzeb bieżących. Nadwyżkę operacyjną jednostka może przeznaczyć na przykład na inwestycje bądź spłatę zadłużenia. Udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem określa stopień, w jakim gmina mogłaby zaciągnąć nowe zobowiązania, w stosunku do osiągniętych dochodów.

Im wyższa jest wartość tego wskaźnika tym większe są możliwości inwestycyjne lub większa możliwość zwiększenia wydatków bieżących. Ujemna wartość wskaźnika wskazywałaby na to, że jednostka samorządu terytorialnego nie wypracowuje nadwyżki operacyjnej.

Poniższy wykres przedstawia kształtowanie się nadwyżki operacyjnej w latach 2016-2021 w przeliczeniu na 1 mieszkańca.

Rysunek 10. Nadwyżka operacyjna na 1 mieszkańca w Gminie Olsztyn w latach 2016- 2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych Gminy Olsztyn

8. Wskaźnik samofinansowania

nadwyżka operacyjna + dochody majątkowe

= 150,75%

wydatki majątkowe

Wskaźnik ten obrazuje, w jakim stopniu samorząd terytorialny jest w stanie finansować inwestycje środkami własnymi. Stąd wzrost wartości tego wskaźnika oznacza zmniejszanie się ryzyka utraty płynności przez daną jednostkę. W 2020 roku wskaźnik ten wynosił 219,26%.

9. Udział nadwyżki operacyjnej w wydatkach bieżących

nadwyżka operacyjna

_____ = 20,34%

wydatki bieżące

Wysokość tego wskaźnika może wskazywać na fakt zbyt wysokiego obciążenia gminy wydatkami bieżącymi. W 2020 roku wskaźnik ten wynosił 14,34%.

10. Saldo rozwoju Gminy Olsztyn za 2021 rok wynosi 6 280 475,12 zł.

Wskaźnik ten wylicza się jako różnica dochodów bieżących, wydatków bieżących oraz spłaty kredytów, pożyczek i zobowiązań długoterminowych. Wskazuje on na to, że Gmina Olsztyn w 2021 roku uzyskała wysoka nadwyżkę operacyjną, w kwocie 8 040 471,12 zł, która pozwoliła pokryć spłatę kredytów i pożyczek w kwocie 1 759 996 zł. W 2020 roku wskaźnik ten wynosił 5 203 782,70 zł.

Rozdział 3. Realizacja uchwał Rady Gminy

Rada Gminy jest organem stanowiącym i kontrolnym. Decyduje o najważniejszych sprawach gminy. W Radzie zasiada 15 radnych (3 kobiety i 12 mężczyzn). W 2021 roku odbyło się 38 posiedzeń komisji tematycznych i 7 posiedzeń Rady. W wyniku tych prac Rada podjęła 87 uchwał.

Tabela poniżej przedstawia ilość uchwał podjętych w odniesieniu do poszczególnych obszarów tematycznych.

Tabela 17. Uchwały Rady gminy Olsztyn

Rodzaj uchwał	Ogółem
Uchwały w sprawach finansowych (w szczególności budżetowe i finansowe)	29
Uchwały w sprawach geodezyjnych	25
Uchwały w sprawach ochrony środowiska	3
Uchwały w sprawach oświatowych	1
Uchwały w sprawach pomocy społecznej	3
Uchwały w innych sprawach (porozumienia, statuty, zamówienia publiczne, itp.)	26

Źródło: Biuro Rady Gminy Olsztyn

Wśród podjętych przez Radę uchwał, większość dotyczyła spraw z zakresu finansów gminy.

Wszystkie uchwały Rady Gminy zostały przekazane do organów nadzoru – zgodnie z dyspozycją art. 90 ust. 1 i 2 ustawy o samorządzie gminnym, odpowiednio do oceny zgodności z prawem – do Wojewody Śląskiego, a w zakresie spraw finansowych do Regionalnej Izby Obrachunkowej.

Rozdział 4. Informacja o realizacji polityk i programów

4.1. Programy w zakresie ochrony środowiska

POWIETRZE I KLIMAT

Gmina monitoruje jakość powietrza. Trzy urządzenia typu EkoSłupki AirSensor - przeznaczone do pomiaru stężenia zanieczyszczeń w powietrzu tj: pyłów zawieszonych PM1, PM 2,5 i PM10, sygnalizują jakości powietrza za pomocą oświetlenia LED. Sygnalizacja świetlna w zależności od wyników pomiarów stężenia pyłów zawieszonych, przybiera barwę zgodną z Polskim Indekssem Jakości Powietrza, przyjętym przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Ponadto Gmina Olsztyn monitoruje jakość powietrza poprzez system czujników AIRLY, zamontowanych na terenie całej gminy. Monitorują one stan powietrza w poszczególnych miejscowościach, m.in. stężenie pyłów PM1, PM 2,5 , PM 10, temperaturę, ciśnienie powietrza, wilgotność. Częstotliwość pomiarów co 5 minut, zapewnia bieżące dane o wszystkich parametrach.

Na stronie internetowej urzędu znajduje się odwołanie do systemu monitoringu powietrza widget z wynikami pomiarów - odniesienie do aplikacji AIRLY – [www. map.airly,map.eu](http://www.map.airly,map.eu)

A. Program Gospodarki Niskoemisyjnej

Gmina kontynuowała w 2021 r. skierowany do mieszkańców program wymiany kotłów węglowych tzw. kopciuchów na kotły nowej generacji lub na gazowe czy elektryczne. Gmina przeznaczyła na dotacje 100 tys. zł , w wyniku czego wymieniono 50 nieekologicznych źródeł ciepła (13 piecy stałopalnych V klasy z automatycznym załadunkiem paliwa, 1 piec na pelet, 35 ogrzewanie gazowe, 1 ogrzewanie elektryczne):

B. Gospodarka odpadami komunalnymi

W 2021 r. na terenie gminy zebrano łącznie prawie 3400 ton odpadów komunalnych, co oznacza, że **na statystycznego mieszkańca przypada ich ok. 41 kg miesięcznie**. Zauważalny był efekt prowadzonych działań mających na celu zwiększenie świadomości mieszkańców na temat zasad zbierania odpadów, a co za tym idzie odnotowano wzrost selektywnego zbierania odpadów o ponad 5% w porównaniu do 2020 r. **W roku 2021 odebrano 2148 ton posegregowanych odpadów, co stanowiło 63 % wszystkich odpadów.**

W 2021 r. gminnym systemem gospodarki odpadami objętych było 2554 nieruchomości (6777 osób).

Koszty obsługi systemu gospodarki odpadami w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r. wyniosły 2 913 668,52 zł.

4.2. Program zapobiegania bezdomności zwierząt

Rada Gminy Olsztyn corocznie w drodze uchwały przyjmuje „Gminny program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Olsztyn”.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 638) zapewnianie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie należy do zadań własnych gmin. Na podstawie ww. ustawy – art. 11a, ust. 1 - Rada Gminy w drodze uchwały przyjmuje w/w program. Gmina Olsztyn prowadzi działania w zakresie zapobiegania bezdomności zwierząt poprzez zapewnianie im opieki w Schronisku dla Bezdomnych Zwierząt w Zawierciu Rafał Źmuda, ul. Podmiejska 51b, 42-400 Zawiercie.

W 2021 r. z terenu gminy Olsztyn odłowiono i zapewniono opiekę w/w Schronisku 27 psom i 9 kotom.

Łączny koszt na zapewnienie opieki dla bezdomnych zwierząt przez Schronisko (wyłapywanie i umieszczenie w schronisku, sterylizacja, kastracja, całodobowa opieka lekarsko-weterynaryjna) - wyniósł w 2021 r. – 88.200,00 zł.

„Gminny program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt” formalnie reguluje sprawy związane z zapobieganiem bezdomności zwierząt na terenie gminy. W ramach programu kontynuowane jest dofinansowywanie w kwocie 50% wartości zabiegów sterylizacji i kastracji psów i kotów z terenu gminy Olsztyn. Przedmiotowe zabiegi wykonywane były przez Gabinet Weterynaryjny „Wetika” ul. Starzyńskiego 10, 42-200 Częstochowa NIP 949 21 81 703, reprezentowanym przez lek. wet. Katarzynę Wróbel. Łączny koszt w/w dofinansowania – 4770,00 zł.

Ponadto Gmina Olsztyn posiada z w/w gabinetem umowę na świadczenie całodobowej opieki lekarsko-weterynaryjnej zwierzętom, poszkodowanym w wyniku zdarzeń drogowych - wypadków komunikacyjnych lub zwierząt bezdomnych, potrzebujących pomocy weterynaryjnej – zaopatrzenie, podanie leków, zabezpieczenie zwierzęcia do czasu przyjazdu Schroniska. Liczba interwencji w 2021 roku: 4 na kwotę 800,00 zł.

4.3. Programy w zakresie pomocy społecznej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olsztynie jest jednostką organizacyjną Gminy Olsztyn, utworzoną w celu realizowania zadań własnych i zleconych w gminie w zakresie pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych, świadczeń wychowawczych (500+), świadczeń z funduszu alimentacyjnego i innych zadań wynikających z ustaw.

Celem działania Ośrodka jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokajania niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka oraz w miarę możliwości, doprowadza ich do życiowego usamodzielnienia oraz integracji ze środowiskiem.

Wydatki Ośrodka w roku 2021:

- z budżetu państwa – w kwocie **12.558.985,89 zł**,

- z budżetu gminy – w kwocie **956.790,00 zł**.

Łączna kwota wydatków w roku 2021 wyniosła **13.515.775,89 zł**.

A. Pomoc Społeczna

Udzielone świadczenia w 2021 roku – zadania własne gminy:

- zasiłki stałe – 35 osób – 367 świadczeń – kwota 185.884 zł,
- składki na ubezpieczenia zdrowotne od stałych zasiłkobiorców – 31 osób – 320 świadczeń – kwota 15.566 zł,
- zasiłki okresowe – 23 osoby – 84 świadczenia – kwota 34.073 zł,
- schronienie – 1 osoba – 4 świadczenia – kwota 9.520 zł,
- posiłek w szkole – 19 osób – 1450 świadczeń – kwota 6.192 zł,
- zasiłki celowe i w naturze – 76 osób – kwota 119.408 zł,
w tym: specjalne zasiłki celowe – 20 osób – 37 świadczeń – kwota 26.040 zł,
- odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej – 12 osób – 114 świadczeń – 298.344 zł

oraz

- praca socjalna – 50 rodzin – 130 osób w tych rodzinach,
- poradnictwo i interwencja w rodzinach, w których występują dysfunkcje,

- działania na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym.

B. Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2021

W 2021 roku GOPS realizował także Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2021 w ramach Funduszu Solidarnościowego. W ramach Programu Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olsztynie zatrudnił 3 asystentów dla 3 osób niepełnosprawnych. Celem programu było ograniczenie skutków niepełnosprawności poprzez stymulowanie osób niepełnosprawnych do podejmowania aktywności i umożliwienie im realizowania prawa do niezależnego życia poprzez zapewnienie uczestnikom programu dostępu do usług świadczonych przez asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej nieodpłatnie.

Usługi asystenckie polegały m.in. na pomocy uczestnikom w czynnościach takich jak:

- wyjście, powrót oraz/lub dojazdu w wybrane przez uczestnika programu miejsce (np. dom, praca, placówki oświatowe i szkoleniowe, świątynie, placówki służby zdrowia i rehabilitacyjne, gabinety lekarskie i terapeutyczne, urzędy, znajomi, rodzina, instytucje finansowe, wydarzenia kulturalne/rozrywkowe/społeczne/sportowe),
- zakupy, z zastrzeżeniem aktywnego udziału uczestnika Programu przy ich realizacji,
- załatwianie spraw urzędowych,
- w przypadku dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności – także dotarcie i powrót do/z placówki oświatowej.

Osoba niepełnosprawna lub opiekun prawny miał prawo wyboru lub wskazania osoby, która świadczyła usługi asystenta.

Na realizację Programu wykorzystano kwotę 23.241,63 zł z dotacji.

C. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie są przede wszystkim realizowane przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy, w skład którego wchodzi 10 osób, w tym: przedstawiciele ośrodka pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania

problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, zespołu kuratorów rodzinnych oraz stowarzyszenia.

W 2021 roku zostało założonych 14 Niebieskich Kart w związku z podejrzeniem stosowania przemocy w 12 rodzinach, liczących łącznie 44 osoby. Wszystkie Niebieskie Karty zostały założone przez policję. Najczęściej w rodzinach tych dochodziło do przemocy psychicznej i fizycznej. Osoby doznające przemocy to rodzice, współmałżonkowie, dzieci oraz dorosłe osoby spokrewnione.

W ramach prac Zespołu Interdyscyplinarnego w 2021 roku odbyły się 24 posiedzenia grup roboczych i 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego. Na spotkaniach podejmowane były działania w indywidualnych przypadkach przemocy w rodzinie oraz monitorowano sytuację zgodnie z ustalonym planem pomocy.

O 6 rodzinach wychowujących nieletnie dzieci, w których było podejrzenie stosowania przemocy, policja informowała Sąd celem zajęcia stanowiska. W 2021 roku zakończono procedurę 9 Niebieskich Kart z powodu ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy.

Rodziny i osoby doznające lub zagrożone przemocą korzystały z konsultacji i porad w Punkcie Konsultacyjnym oraz z pomocy pracowników socjalnych.

Ponadto osoby doznające przemocy korzystały z usług Punktu Konsultacyjnego działającego w formie pomocy psychologiczno-terapeutycznej oraz z usług Centrum Terapii w Częstochowie.

Na realizację zadań dot. przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w 2021 roku wykorzystano **1.000 zł**.

D. Funkcjonowanie infolinii i gminnego koordynatora oraz koszty transportu osób do punktów szczepień

W 2021 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olsztynie był organizatorem transportu (dowozu) osób posiadających aktualne orzeczenia o niepełnosprawności w stopniu znacznym o kodzie R lub N lub odpowiednio I grupę z w/w schorzeniami, a także osób mających objektywne i niemożliwe do przewyciężenia trudności w samodzielnym

dotarciu do punktów szczepień, m.in. osób starszych. W tym celu został utworzony telefoniczny punkt zgłoszeń potrzeb transportowych oraz informacji o szczepieniach przeciwko wirusowi SARS-CoV-2.

W związku z realizacją zadania do punktów szczepień zostało dowiezionych 61 osób (w tym 7 osób z niepełnosprawnością).

Na realizację zadania gmina Olsztyn otrzymała środki finansowe z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 w kwocie 22.660,00 zł, z tego wykorzystano 22.659,03 zł między innymi na: zakup materiałów biurowych, maseczek, płynów do dezynfekcji, rękawic, ozonatorów, dodatki do wynagrodzeń dla osób zajmujących się koordynacją oraz opłaty za usługi telekomunikacyjne.

E. Gminny Program Wspierania Rodziny

Głównym celem Programu jest: wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w celu przywrócenia im zdolności do prawidłowego spełniania swoich zadań.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olsztynie prowadził następujące działania wspierające rodziny:

- zapewnienie posiłków dzieciom w szkołach, przedszkolu,
- współpraca z dyrektorami szkół, pedagogami szkolnymi, policją, kuratorem w celu wypracowania metod szybkiego reagowania i postępowania,
- objęcie rodzin pomocą asystenta rodziny,
- objęcie rodzin pomocą psychologiczną i prawną.

Pieczna zastępcza – w 2021 roku dziewięć dzieci z Gminy Olsztyn przebywało w pieczy zastępczej, w tym: czworo dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej i pięć dzieci w rodzinach zastępczych. Zostały tam skierowane w oparciu o Postanowienia Sądu Rejonowego w Częstochowie w sprawie umieszczenia w instytucjonalnej pieczy zastępczej lub w rodzinie zastępczej. Koszt związany z pobytem ww. dzieci w pieczy zastępczej w 2021 roku wyniósł ogółem **75.641,38 zł**, w tym: pobyt w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych **54.055,56 zł** i rodzinach zastępczych **21.585,82 zł**. Miesięczny koszt utrzymania dziecka w 2021 roku w Domu dla Dzieci „Słoneczny” w Chorzenicach wynosił 5.085,68 zł

miesięcznie, Dom dla Dzieci „Promyk” w Rędzinach wynosił 4.987,28 zł miesięcznie, a miesięczny koszt pobytu dziecka w rodzinie zastępczej wynosił 746,00 zł.

Asystent rodziny – w związku z realizacją zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olsztynie zatrudnia jednego asystenta rodziny. Z usług asystenta w 2021 roku korzystało 5 rodzin, liczących 17 dzieci (w tym 3 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności). Koszt zatrudnienia asystenta rodziny w 2021 roku wyniósł **39.437,59 zł**.

F. Stypendia dla uczniów z rodzin w trudnej sytuacji materialnej

Pomoc materialna o charakterze socjalnym jest udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia, a także wspierania edukacji uczniów zdolnych.

Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie może być większa niż kwota, o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, tj. 528 zł.

Na pomoc materialną dla uczniów (stypendia szkolne) w roku 2021 r. wykorzystano **10.492,00 zł**, w tym: z dotacji 8.393,60 zł i ze środków własnych 2.098,40 zł. Stypendia szkolne otrzymało 18 uczniów. Byli to uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

G. Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023

Na realizację rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2021 roku wykorzystano **30.000 zł**, z tego: 18.000 zł z dotacji i 12.000 zł ze środków własnych. W ramach Programu 19 dzieci w szkołach i przedszkolu korzystało z dożywiania (posiłku) oraz 97 osób otrzymało zasiłki celowe na zakup posiłku lub żywności.

H. Realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, Podprogram 2020

Celem Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 jest zapewnienie najuboższym mieszkańcom Polski pomocy żywnościowej oraz uczestnictwa w działaniach w ramach środków towarzyszących.

W 2021 roku w ramach Podprogramu 2020, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olsztynie, osobom które otrzymały skierowanie, udzielał wsparcia w postaci żywności, dystrybuowanej w formie paczek żywnościowych. Zestaw artykułów spożywczych w Podprogramie 2020 obejmował artykuły spożywcze, w łącznej ilości około 43 kg, w tym: groszek z marchewką, fasolkę po bretońsku, koncentrat pomidorowy, buraczki wiórki, powidła śliwkowe, makaron jajeczny, ryż biały, kaszę jęczmienną, herbatniki maślane, mleko UHT, ser podpuszczkowy, szynkę drobiową, szynkę wieprzową, pasztet drobiowy, filet w oleju, cukier biały, olej rzepakowy, mus jabłkowy, płatki owsiane i miód nektarowy.

Do udziału w Podprogramie 2020 były uprawnione osoby/rodziny korzystające z pomocy społecznej oraz osoby/rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i rodzinnej, spełniające kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej oraz posiadające dochód nieprzekraczający 220% odpowiedniego kryterium dochodowego: osoby samotnie gospodarujące ($701,00\text{zł} \times 220\% = 1.542,20\text{zł}$) lub osoby w rodzinie ($528,00\text{zł} \times 220\% = 1.161,60\text{zł}$).

W ramach ww. Podprogramu, w okresie od II.2021 r. do X.2021 r., Gmina Olsztyn otrzymała 23,02508 t żywności o wartości 116.751,19zł. Dla 362 osób (150 rodzin), spełniających opisane powyżej kryteria, zostały przekazane 1.893 paczki żywnościowe.

Koszt uczestnictwa w ww. programie wyniósł 3.100,00zł.

I. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Na realizację zadań zawartych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2021 roku wykorzystano kwotę **115.207,69 zł**. Były to następujące działania:

1) Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób z problemami alkoholowymi i ich rodzin oraz z przemocą w rodzinie (konsultacje i porady w zakresie: przemocy; możliwości i warunków podjęcia leczenia odwykowego; pomoc psychologiczna i psychoterapeutyczna).

2) Obsługa gminnej komisji i komisji roboczych: posiedzenia Komisji, przeprowadzania rozmów i motywowania osób zgłoszonych do podjęcia leczenia odwykowego; wydawanie opinii w sprawie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych; przeprowadzanie wywiadów środowiskowych z rodzinami osób podejrzanych o nadużywanie alkoholu; rozpatrywanie wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego wobec osób podejrzanych o uzależnienie od alkoholu.

W 2021 roku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Olsztynie rozpatrzyła 25 wniosków o zastosowanie leczenia względem osób podejrzanych o uzależnienie od alkoholu, z tego:

- z 17 osobami zostały przeprowadzone rozmowy interwencyjno-motywuujące w związku z nadużywaniem alkoholu,
- 2 wnioski skierowano do biegłych sądowych (psychiatra, psycholog) celem wydania opinii w zakresie uzależnienia,
- 2 wnioski skierowano do sądu celem wydania postanowienia o sposobie podjęcia leczenia odwykowego,
- 5 osób podjęło dobrowolne leczenie odwykowe.

3) Utrzymywanie i prowadzenie zajęć w świetlicach środowiskowych działających na terenie gminy.

W związku z sytuacją spowodowaną epidemią COVID-19 w 2021 r. świetlice środowiskowe w Biskupicach, Bukownie, Przymiłowicach, Turowie i Zrębicach nie prowadziły zajęć.

4) Prowadzenie działalności profilaktycznej dla dzieci i młodzieży w szkołach:

- Szkole Podstawowej w Olsztynie: trzy widowiska artystyczne pn.: "Młody Gniewny", "Powód do życia", "Czas próby";
- Szkole Podstawowej w Zrębicach: spektakl profilaktyczno-edukacyjny poruszający tematykę przemocy pn. "Miś Marcel i przyjaciele kłopotów mają wiele";
- Szkole Podstawowej w Biskupicach: spektakl profilaktyczno-edukacyjny dotyczący problemu uzależnień pn. "Zasady bezpieczeństwa w życiu codziennym, w tym bezpieczne korzystanie z Internetu";

- Szkole Podstawowej w Kusiętach: dwa warsztaty profilaktyczne pn. "Przemoc werbalna" i "Depresja, zachowania autodestrukcyjne i lęki"
 - Gminnym Przedszkolu w Olsztynie: dwa spektakle (bajki) pn. "Opowieść wigilijna"
 - Szkole Podstawowej w Turowie: dwa spektakle profilaktyczno-edukacyjne poruszające tematykę tolerancji i przemocy pn.: "Na misiowych urodzinach - najważniejsza jest rodzina" i "Zagubione sumienie".
- 5) Realizację pozalekcyjnych zajęć sportowych i edukacyjnych, w tym: Spartakiada młodzieży szkolnej oraz dofinansowanie działalności klubów sportowych: Gminnego Klubu Sportowego „Sokół”, Szkolnego Koła Sportowego przy Szkole Podstawowej w Olsztynie i Uczniowskiego Ludowego Klubu Sportowego „Lotka” - zakup drobnego sprzętu sportowego, udział w zawodach sportowych oraz zajęciach sportowo-profilaktycznych.
- 6) Kreowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego, a także promowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia, w tym: wynagrodzenia dla instruktorów prowadzących zajęcia nauki gry na instrumentach dętych oraz zakup instrumentów; dofinansowanie działalności zespołu dziecięcego „Wesołe Nutki”.
- 7) Zorganizowanie paczek z okazji „Mikołaja” dla 40 dzieci z rodzin z problemami alkoholowymi oraz z problemami przemocy w rodzinie.
- 8) Zorganizowanie wigilii dla osób starszych, samotnych z terenu gminy – W związku z brakiem możliwości zorganizowania spotkania wigilijnego z powodu pandemii, 50 osobom starszym i samotnym z terenu gminy Olsztyn zostały przekazane paczki świąteczne.
- 9) Dofinansowanie działalności Częstochowskiego Stowarzyszenia „ETOH” – zakup materiałów biurowych do prowadzenia zajęć terapeutycznych.

Plan wydatków w rozdz. 85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi wynosił **209.040,91 zł**, z tego wykorzystano **115.207,69 zł** na realizację w/w zadań.

W 2021 roku do budżetu gminy wpłynęło **168.272,15 zł** z tytułu rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz **16.981,35 zł** z opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nie przekraczającej 300 ml.

J. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii

W celu zapobiegania zjawisku narkomanii zostały zrealizowane następujące zadania określone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii:

- Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz wychowawczej w zakresie zapobiegania występowania problemu narkomanii, skierowanych do dzieci i młodzieży: działalność informacyjna (rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych), realizacja programów profilaktycznych przez szkoły na terenie Gminy Olsztyn: pogadanki, konkursy plastyczne, spektakl profilaktyczno-edukacyjny pn. „Odnaleźć siebie” przedstawiony w Szkole Podstawowej w Zrębicach;
- Upowszechnianie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży: organizacja zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży;
- Wspieranie działalności punktu konsultacyjnego działającego na terenie Gminy Olsztyn udzielającego wsparcia w zakresie profilaktyki przeciwdziałania narkomanii;
- Wspomaganie działalności organizacji pozarządowych, placówek oświatowych i osób fizycznych, realizujących zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów narkomanii – współpraca z organizacjami pozarządowymi, szkołami oraz osobami fizycznymi z zakresu zapobiegania narkomanii.

Na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w 2021 roku wykorzystano kwotę **500,00 zł**.

K. Zaświadczenia o dochodach do programu „Czyste powietrze”

„Czyste Powietrze” to kompleksowy program, którego celem jest zmniejszenie lub uniknięcie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery przez domy jednorodzinne. Program skupia się na wymianie starych pieców i kotłów na paliwo stałe oraz termomodernizacji budynków jednorodzinnych by efektywnie zarządzać energią. Działania te nie tylko pomogą chronić środowisko, ale dodatkowo zwiększą domowy budżet, dzięki oszczędnościom finansowym.

Osoba fizyczna, która zamierza złożyć wniosek o przyznanie dofinansowania z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki

Wodnej w ramach programu „Czyste powietrze”, musi posiadać zaświadczenie o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego. Zaświadczenie takie, na podstawie art. 411 ust. 10g ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2021 r., poz. 1219 i 1378), od 1 października 2020 r. wydaje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olsztynie.

W 2021 r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynie wpłynęło 38 żądań wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego osoby fizycznej, z tego 36 wniosków zostało rozpatrzonych pozytywnie, 1 na wniosek Strony został pozostawiony bez rozpatrzenia, w 1 przypadku zostało wydane postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania administracyjnego.

L. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny

Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta jest wydawana bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci – do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Dzieci legitymujące się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, po osiągnięciu odpowiednio 18 lub 25 roku życia, otrzymują Kartę na okres ważności orzeczenia.

Prawo do posiadania Karty przysługuje również członkowi rodziny wielodzietnej, przez którą rozumie się rodzinę, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci bez względu na ich wiek.

W 2021 r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynie zostało złożonych 13 wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny po raz pierwszy przez rodzinę wielodzietną, 18 wniosków przez rodzinę wielodzietną składającą się wyłącznie z rodziców. Ponadto złożono 6 wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny dla członka rodziny wielodzietnej, który był już jej posiadaczem oraz wydano 6 decyzji o odmowie przyznania Karty Dużej Rodziny dla członka rodziny wielodzietnej.

Na dzień 31.12.2021 r. liczba rodzin posiadających przynajmniej jedną zamówioną Kartę Dużej Rodziny wyniosła –196, natomiast liczba rodzin

ze złożonym zamówieniem na Karty dla rodziców, którzy kiedykolwiek mieli co najmniej 3 dzieci – 90. Liczba osób, którym przyznano Kartę na dzień 31.12.2021 r. wyniosła – 685.

Na wydatki związane z realizacją zadania wykorzystano z dotacji kwotę **440,65 zł.**

M. Świadczenia rodzinne, zasiłki dla opiekunów, świadczenia z funduszu alimentacyjnego

W 2021 r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynie wpłynęło:

- 231 wniosków o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego;
- 73 wnioski o ustalenie prawa do zasiłku pielęgnacyjnego;
- 40 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego;
- 51 wniosków o ustalenie prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka;
- 4 wnioski o ustalenie prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego;
- 21 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego.

Ogólna liczba decyzji (decyzji przyznających, odmownych, zmieniających i uchylających) wydanych przez tut. organ w 2021 r. wyniosła 672, w tym 17 decyzji stwierdzających nienależnie pobrane świadczenia rodzinne oraz 1 decyzja o rozłożeniu na raty nienależnie pobranego świadczenia rodzinnego.

W 2021 r. na wypłatę świadczeń rodzinnych wykorzystano kwotę: **2.941.153,62 zł**, na składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe – **223.541,78 zł**, na składki na ubezpieczenie zdrowotne – **29.430,16 zł**.

W roku kalendarzowym 2021 r. odzyskano kwotę **11.289,00 zł** tytułem zwrotu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych (w tym przekazane do budżetu państwa w kwocie **3.178,00 zł**).

Na koszty obsługi świadczeń rodzinnych i rodzicielskich wykorzystano kwotę **89.502,43 zł** z dotacji.

Zasiłki dla opiekunów, koszty ich obsługi, składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne, opłacane za osoby otrzymujące zasiłek dla opiekuna, są finansowane ze środków z budżetu państwa na realizację

świadczeń rodzinnych. Na wypłatę zasiłku dla opiekuna w 2021 r. wykorzystano kwotę **12.400,00 zł**. Osoby uprawnione do zasiłku dla opiekuna zostały zgłoszone odpowiednio do ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego: na składki na ubezpieczenie społeczne wydano kwotę: **1.706,20 zł** na ubezpieczenie zdrowotne wydano kwotę: **558,00 zł** i na koszty obsługi zadania wydano **423,19 zł** z dotacji.

Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” – ustawa „Za życiem” określa uprawnienia kobiet w ciąży i rodzin do wsparcia w zakresie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej, a także instrumentów polityki na rzecz rodziny.

Zgodnie z zapisami ustawy, rodzicom przysługuje jednorazowe świadczenie w wysokości 4 tysięcy złotych z tytułu urodzenia żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Kwota ta jest przyznawana niezależnie od dochodu rodziny.

Rodzice lub prawni opiekunowie składają wniosek i dołączają dwa zaświadczenia. Jedno z nich to potwierdzenie, że kobieta jest objęta opieką medyczną od 10. tygodnia ciąży. Drugi dokument to zaświadczenie lekarskie potwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenia albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu u dziecka. Wystawić je może lekarz specjalista z dziedziny położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii.

W 2021 r. złożony został 1 wniosek o jednorazowe świadczenie „Za życiem”. Na wypłatę świadczenia wykorzystano **4.000,00 zł** i na koszty obsługi zadania **120,00 zł** z dotacji.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego – to rodzaj finansowego wsparcia, kierowany do rodzin, w których pomimo zasądzonych od rodzica wyrokiem sądu alimentów, są ich pozbawione z powodu bezskuteczności egzekucji sądowej. Przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże **nie wyższej niż 500 zł miesięcznie**. Powyższe kwestie reguluje ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Świadczenia te przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza **kwoty 900,00 zł**.

Ww. kwota kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego obowiązuje od 1 października 2020 r. Jednocześnie, od 1 października 2020 r., przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego obowiązuje tzw. mechanizm "złotówka za złotówkę".

W 2021 roku do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynie wpłynęło 26 wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego i wydano 25 decyzji w sprawach dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego, 1 wniosek pozostawiono bez rozpatrzenia.

Z funduszu alimentacyjnego wypłacono 228 świadczeń na kwotę **101.356,36 zł** dla 23 osób (16 rodzin). Na koszty obsługi zadania wykorzystano **3.040,69 zł** z dotacji i **10.825,07 zł** ze środków własnych.

N. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

Na dzień 31.12.2021 r. w gminie Olsztyn było 56 dłużników alimentacyjnych. Wobec dłużników alimentacyjnych zamieszkujących na naszym terenie są podejmowane takie działania jak: wezwanie do przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego (w 2021 r. wysłano 17 wezwań). W 2021 roku do komornika sądowego zostało wysłanych 75 pism w tym 11 informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadów alimentacyjnych oraz oświadczeń majątkowych, 4 dłużników zobowiązano do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako osoby bezrobotne albo poszukujące pracy. W 15 przypadkach wystąpiono z wnioskiem o podjęcie działań. Złożono 9 wniosków o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego. Skierowano 1 wniosek o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego oraz 2 wnioski o zwrot prawa jazdy.

Na organ właściwy wierzyciela nałożono ustawowy obowiązek składania do komornika sądowego wniosków o przyłączenie do egzekucji sądowej należności wypłacanych z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W 2021 r. złożono 25 wniosków o przyłączenie do egzekucji sądowej należności wypłaconych z funduszu alimentacyjnego oraz wysłano 25 informacji do dłużników o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Ponadto w 2021 r. działając na podstawie art. 304 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku Kodeks postępowania karnego – w związku z art. 209 § 1, § 2 i § 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wydano

17 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez dłużnika alimentacyjnego.

W związku z prowadzonym postępowaniem wobec dłużników alimentacyjnych w 2021 roku, kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego wyniosły **61.418,08 zł**, w tym:

- **22.549,06 zł** - przekazano do budżetu państwa tytułem należności głównej,

- **23.836,36 zł** - przekazano do budżetu państwa tytułem odsetek,

- **15.032,66 zł** - przekazano na dochody własne gminy tytułem należności głównej.

O. Rządowy program „Rodzina 500+”

W 2021 r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynie wpłynęło 1.068 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego (z tego 45 pozostawiono bez rozpoznania). Wydano 961 informacji o przyznaniu świadczenia wychowawczego. Ogólna liczba wydanych decyzji (odmownych, zmieniających i uchylających) wyniosła 19.

Przyznawanie i wypłata świadczenia wychowawczego jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej jest finansowane z dotacji z budżetu państwa. Ogółem w 2021 roku wykorzystano dotację w wysokości **8.791.567,10 zł.**, z tego na wypłatę świadczeń wychowawczych wykorzystano kwotę **8.717.468,62 zł.** i na koszty obsługi zadania wykorzystano kwotę **74.098,48 zł.**

Świadczenia wychowawcze pobierało 996 rodzin liczących 1555 osób (wypłacono 17.509 świadczeń).

Rozdział 5. Współpraca gminy z innymi organizacjami

5.1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi (NGO)

W ramach **Rocznego Programu Współpracy Gminy Olsztyn z Organizacjami Pozarządowymi w 2021** r. przeprowadzono cztery otwarte konkursy ofert, w następujących dziedzinach:

- a) ochrona i promocja zdrowia;
- b) działalność na rzecz osób niepełnosprawnych;
- c) kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;
- d) wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej;
- e) nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie;
- f) turystyka i krajoznawstwo.

Na ogłoszone konkursy wpłynęło łącznie 9 ofert. Dotacje dla NGO wyniosły 162 232,68 zł. Dofinansowanie otrzymały następujące organizacje pozarządowe:

- Gminny Ludowy Klub Sportowy „SOKÓŁ”,
- Uczniowski Ludowy Klub Sportowy „LOTKA” Gmina Olsztyn,
- Gminny Uczniowski Ludowy Klub Sportowy „ORŁY”
- Klub Sportowy „DRAGON”,
- Stowarzyszenie „Wokół Jeziora Krasowego”,
- Stowarzyszenie na rzecz wspierania i rozwoju małych ojczyzn „TUR”,
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów
- Stowarzyszenie Sportowe Słońca Jury.

5.2 Fundusz sołecki

W 2021 r. wielkość poniesionych wydatków w ramach funduszu sołeckiego w budżecie Gminy Olsztyn wyniosła łącznie 420 249,28 zł.

Realizacja zadań w poszczególnych sołectwach przedstawia się następująco:

1. **BISKUPICE NOWE:**

- Zagospodarowanie terenu wypoczynku i rekreacji w sołectwie,
- Wyposażenie remizy OSP w Biskupicach

2. **BISKUPICE:**

- Organizacja zajęć w świetlicy,
- Wspieranie prawidłowego rozwoju uczniów w Szkole Podstawowej w Biskupicach,
- Zakup strojów dla KGW oraz wyposażenia służącemu rekreacji i integracji środowiska,

- Dopuszażenie remizy OSP w Biskupicach oraz zagospodarowanie terenu przyległego,
 - Budowa ogrodzenia przy SP w Biskupicach,
 - Poprawa wizerunku wsi
3. **BUKOWNO:**
- Budowa placu zabaw w Bukownie,
 - Dopuszażenie infrastruktury rekreacyjno-edukacyjnej świetlicy środowiskowej w Bukownie
4. **KRASAWA:**
- Organizacja spotkań okolicznościowych mieszkańców,
 - Zakup doposażenia na potrzeby Koła Gospodyń Wiejskich w Zrębicach,
 - Organizacja zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych,
 - Zakup kosiarki do trawy
5. **KUSIĘTA:**
- Zagospodarowanie terenu wokół Jeziorka Krasowego,
 - Organizacja uroczystości kulturalno-promocyjnych wsi Kusięta,
 - Prace porządkowe przy Jeziorku Krasowym oraz zarybienie stawu,
 - Dopuszażenie OSP w Kusiętach,
 - Budowa placu zabaw przy Szkole Podstawowej w Kusiętach,
 - Dopuszażenie Oddziału Przedszkolnego w Kusiętach
6. **ODRZYKOŃ :**
- Zagospodarowanie terenu gminnego w Sołectwie Odrzykoń, kolejny etap realizacji zadania,
 - Wykonanie dokumentacji projektowej i budowa drogi gminnej w miejscowości Olsztyn-Odrzykoń ulica Wrzosowa,
 - Wykonanie dokumentacji projektowej i budowa drogi gminnej w miejscowości Olsztyn-Odrzykoń ulica Konwaliowa,
 - Sprawowanie opieki nad uczniami w środkach komunikacji publicznej, dojeżdżającymi do i ze szkoły
7. **OLSZTYN:**
- Dopuszażenie OSP Olsztyn,
 - Zakup sprzętu sportowego dla uczestników Turniejów Piłkarskich,

- Dopuszczenie w urzędzenia terenowe w Gminnym Przedszkolu w Olsztynie,
- Organizacja uroczystości kulturalno-promocyjnych dla mieszkańców przez KAL,
- Organizacja uroczystości kulturalno-promocyjnych,
- Montaż monitoringu przy ul. Zamkowej w Olsztynie,
- Organizacja uroczystości kulturalno-promocyjnych dla mieszkańców przez KGW,
- Zakup strojów reprezentacyjnych dla Chóru w Olsztynie,
- Zakup strojów dla Chóru Akord reprezentującego gminę Olsztyn,
- Zakup materiałów i usług promujących gminę i sołectwo oraz ich walory i zasoby lokalne,
- Renowacja boiska do piłki plażowej,
- Zakup Świątecznej Dekoracji Bożonarodzeniowej,
- Zakup sprzętu sportowego dla uczestników turniejów Taekwon-do,
- Dopuszczenie Szkoły Podstawowej w Olsztynie

8. **PRZYMIŁOWICE:**

- Dopuszczenie OSP Przymiłowice,
- Organizacja uroczystości kulturalno-promocyjnych dla mieszkańców organizowanych przez KGW

9. **SKRAJNICA:**

- Aktywizacja mieszkańców poprzez organizację spotkań i kultywowanie tradycji,
- Zagospodarowanie terenu wokół Domu Ludowego oraz zakup wyposażenia do Domu Ludowego,
- Bieżące utrzymanie Domu Ludowego oraz terenu przyległego,
- Sprawowanie opieki nad uczniami w środkach komunikacji publicznej, dojeżdżającymi do i ze szkoły

10. **TURÓW:**

- Wymiana ogrodzenia przy Szkole Podstawowej w Turowie,
- Zakup oleju opałowego do świetlicy środowiskowej w Turowie,
- Zakup strojów dla dziecięcego zespołu ludowego w Turowie,

11. **ZRĘBICE PIERWSZE:**

- Dofinansowanie konserwacji pokrycia dachowego na Kościele pw. Św. Idziego w Zrębicach,
- Remont łazienek w Szkole Podstawowej w Zrębicach,
- Budowa placów zabaw,
- Organizacja zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych

12. **ZRĘBICE DRUGIE:**

- Doposażenie OSP Zrębice,
- Organizacja spotkań i podtrzymywanie tradycji wiejskich w okresie późniejszym,
- Zakup doposażenia na potrzeby Koła Gospodyń Wiejskich w Zrębicach,
- Zakup nagłośnienia na potrzeby Szkoły Podstawowej w Zrębicach,
- Zakup namiotów promocyjnych.

5.3. Ochotnicze Straże Pożarne

Na terenie gminy Olsztyn działa 6 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, 2 jednostki OSP Olsztyn i OSP Zrębice włączone są do Krajowego Systemu Ratowniczo- Gaśniczego. W 2021 r. Gmina Olsztyn udzieliła dotacji na zakup sprzętu i wyposażenia dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych:

OSP Biskupice

1. Zakup wyposażenia (buty strażackie) - **5000,00 zł**
2. Zakup sprzętu i wyposażenia niezbędnego do prowadzenia działań ratowniczo gaśniczych (obuwie strażackie, rękawice strażackie, latarki) - **5100,00 zł**

OSP Przymiłowice

1. Zakup sprzętu i wyposażenia niezbędnego do prowadzenia działań ratowniczo gaśniczych (hełm strażacki, kominiarka strażacka, rękawice techniczne) - **5000,00 zł**

OSP Olsztyn

1. Zakup sprzętu i wyposażenia niezbędnego do prowadzenia działań ratowniczo gaśniczych (hełm strażacki, kominiarka strażacka, rękawice strażackie) – **5 000,00 zł**
2. Zakup sprzętu i wyposażenia niezbędnego do prowadzenia działań ratowniczo gaśniczych (ubranie specjalne, obuwie strażackie) - **16 000,00 zł**

OSP Zrębice

Zakup sprzętu i wyposażenia niezbędnego do prowadzenia działań ratowniczo gaśniczych (ubranie specjalne, aparat powietrzny, maska do aparatu powietrznego) – **5000,00 zł**

OSP Turów

1. Zakup sprzętu i wyposażenia niezbędnego do prowadzenia działań ratowniczo gaśniczych (ubranie specjalne, obuwie strażackie, rękawice strażackie) - **5000,00 zł**
2. Zakup sprzętu i wyposażenia niezbędnego do prowadzenia działań ratowniczo gaśniczych (węże tłoczne, opryskiwacz spalinowy, zestaw pasów do wyciągarki samochodowej, radiotelefon przenośny, kurtyna wodna) - **10 000,00 zł**

OSP Kusięta

Zakup wyposażenia (hełm strażacki) – **5000,00 zł**

Rozdział 6. Informacje inwestycyjne

6.1. Zamówienia publiczne

W 2021 roku przeprowadzono 15 postępowań o udzielenie zamówień publicznych. Trzydzieści postępowań prowadzono w trybie podstawowym, o którym mowa w art. 275 ust.1 ustawy Prawo Zamówień Publicznych, jedno postępowanie w trybie zamówienia z wolnej ręki oraz jedno

postępowanie powyżej progów unijnych, w trybie przetargu nieograniczonego na świadczenie usługi odbierania odpadów komunalnych i zagospodarowania tych odpadów. Klasyfikacja postępowań prowadzonych w ubiegłym roku według rodzaju zamówień przedstawia się następująco: 6 postępowań na roboty budowlane, 4 postępowania na usługi a 5 postępowań na dostawy. W ubiegłym roku zostały zakończone postępowania rozpoczęte w 2020 roku: na Pełnienie usługi nadzoru inwestorskiego nad robotami związanymi z Budową Trasy Rowerowej (RTR) na odcinku Zrębice-Krasawa-Gmina Olsztyn-Suliszowice, Jarosów-Gmina Żarki oraz „OZE w budynkach użyteczności publicznej na terenie Gminy Olsztyn”.

Tabela 18. Struktura zamówień publicznych

Rodzaj zamówienia	Liczba postępowań zakończonych udzieleniem zamówień	Tryb udzielenia zamówienia	Wartość zawartych umów bez podatku od towarów i usług (w złotych)
Roboty budowlane	6	Tryb podstawowy, o którym mowa w art. 275 ust.1 ustawy	3 902 493,24 zł
Dostawy	3	Tryb podstawowy, o którym mowa w art. 275 ust.1 ustawy	860 542,76 zł
Usługi	2	Tryb podstawowy, o którym mowa w art. 275 ust.1 ustawy	100 100,66 zł

Źródło: Roczne sprawozdanie z udzielonych zamówień Gminy Olsztyn składanych do Urzędu Zamówień Publicznych

6.2. Zrealizowane inwestycje

W 2021 r. zrealizowano następujące zadania inwestycyjne, których streszczenie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 19. Wykaz inwestycji gminy Olsztyn w 2021 r.

Lp	Nazwa zadania	Zakres robót, opis	Wartość wydatków zrealizowanych w roku 2021 Kwota brutto (w zł)
1	Budowa trasy rowerowej w ciągu Regionalnej Trasy Rowerowej (RTR) na odcinku Zrębice, Krasawa-Gmina Olsztyn, Suliszowice, Jarosów- Gmina Żarki	Podpisano umowy z wykonawcą zadania. Odcinek trasy rowerowej Zrębice, Krasawa – Gmina Olsztyn realizowany przez firmę PHU LARIX sp. z o.o. z Lublińca. Wykonawca wykonał dokumentację projektową trasy rowerowej. Trasa realizowana będzie w trzech odcinkach: odcinek na terenie Krasawy, ul. Żareckiej i ul. Głównej.	248 300,00 zł
2	Zagospodarowanie terenu wokół Jeziorka Krasowego	W ramach zagospodarowania wykonano żwirowe ciągi spacerowe, drogę tłuczniową, pomost na ładzie, plażę, altanę z paleniskiem oraz nasadzono roślinność	200 844,18 zł
3	Przebudowa pasa drogowego dr. krajowej nr 46 polegające na budowie chodnika w ciągu ulicy Żwirki i Wigury w miejscowości Olsztyn	Zadanie realizowane w 2022 roku	0,00 zł
4	Budowa jednostronnego chodnika wraz z odwodnieniem wzdłuż	Zadanie realizowane przez Powiat Częstochowski, Gmina Olsztyn	460 900,00 zł

	DP 1042S w miejscowości Kusięta	współfinansowała realizację zadania	
5	Wykonanie przebudowy drogi powiatowej nr 1013S odc. Biskupice-Zaborze w km. 1+400-2+000	Zadanie realizowane przez Powiat Częstochowski , Gmina Olsztyn współfinansowała realizację zadania	150 000,00 zł
6	Zmiana organizacji ruchu na drodze powiatowej 1065 S dot. spowolnienia ruchu na ul. Kuhna przy Szkole Podstawowej w Olsztynie oraz zmiana organizacji ruchu dot. lokalizacji sygnalizacji interaktywnej z elektronicznym pomiarem prędkości na ul. Olsztyńskiej w Biskupicach	Zmiana organizacji ruchu na drodze powiatowej 1065 S dot. spowolnienia ruchu na ul. Kuhna przy Szkole Podstawowej w Olsztynie oraz zmiana organizacji ruchu dot. lokalizacji sygnalizacji interaktywnej z elektronicznym pomiarem prędkości na ul. Olsztyńskiej w Biskupicach , zadanie realizowane w 2022 roku	0,00 zł
7	Przebudowa drogi gminnej w Turowie – ul. Południowa, gmina Olsztyn	Przebudowa dr. gminnej ul. Południowej o łącznej dł. 1 340,36 m szer. 5.50 m, nawierzchnia asfaltowa, chodnik jednostronny z kostki brukowej, klasa techniczna drogi L – lokalna, Zadanie współfinansowane z Funduszu Dróg Samorządowych	1 797 004,40 zł
8	Zwrot niewykorzystanej dotacji ze względu na kary umowne zadania Przebudowa drogi gminnej w Turowie	Zwrot dotacji	91 367,06 zł

	ul. Południowa, gmina Olsztyn		
9	Przebudowa ul. Orlich Gniazd w miejscowości Zrębice, gmina Olsztyn	Zadanie realizowane w latach 2021-2022, złożono wniosek o dofinansowanie z Programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.	0,00 zł
10	Budowa ul. Słowackiego i Miłosza w miejscowości Olsztyn	Zadanie realizowane w latach 2021-2022, złożono wniosek o dofinansowanie z Programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	0,00 zł
11	Przebudowa drogi gminnej ul. Paderewskiego w Olsztynie	Zadanie realizowane w 2022 roku	0,00 zł
12	Przebudowa drogi gminnej ul. Cicha w miejscowości Olsztyn	Zadanie realizowane w roku 2022	0,00 zł
13	Budowa zbiornika retencyjnego na wody opadowe z dróg w miejscowości Olsztyn	Procedura wydania decyzji wyłączenia terenu z produkcji leśnej	0,00 zł
14	Wykonanie dokumentacji projektowej i budowa drogi gminnej w miejscowości Olsztyn-Odrzykoń ulica Wrzosowa	Wykonano dokumentację projektową	4 000,00 zł
15	Wykonanie dokumentacji projektowej i budowa drogi gminnej w miejscowości Olsztyn-Odrzykoń ulica Konwaliowa	Wykonanie dokumentacji projektowej	4 000,00 zł

16	Projekty budowy i przebudowy dróg gminnych	Wykonanie dokumentacji projektowej budowy i przebudowy dróg gminnych	91 758,00zł
17	Budowa drogi gminnej na odcinku w miejscowości Biskupice (gmina Olsztyn) do granic miejscowości Choroń (gmina Poraj)	Wykonanie koncepcji przebiegu drogi gminnej	2 460,00 zł
18	Zagospodarowanie terenu u podnóża ruin zamku w Olsztynie wraz z budową drogi	Zadanie realizowane w latach 2021 – 2022, wykonano dokumentację projektową, wybrano wykonawcę robót -firma TEL-BRUK	39 360,00 zł
19	Przebudowa drogi wewnętrznej gminnej – na działce nr 2081 w miejscowości Olsztyn	Realizacja robót zadania w 2022 roku	0,00 zł
20	Przebudowa przejścia dla pieszych na drodze gminnej ul. Sobieskiego w obrębie skrzyżowania z DK 46 – ul. Żwirki i Wigury w Olsztynie i budowa przejścia dla pieszych na drodze krajowej DK 46 – ul. Żwirki i Wigury w obrębie skrzyżowania z droga gminna	Wykonano dokumentację projektową wraz z uzgodnieniami z Generalną Dyрекcją Dróg Krajowych i Autostrad, wybrano wykonawcę tj. Inżynieria Ruchu Drogowego Sp. z o.o., realizacja robót w 2022 roku	20 910,00 zł
21	Wykup gruntów pod drogi gminne	Wykup gruntów pod drogi gminne	133 329,00 zł
22	Modernizacja wejścia do budynku UG w Olsztynie	Malowanie elewacji budynku od strony północnej i zachodniej, zmiana okładzin schodów wejściowych, wymiana parapetów zewnętrznych przy oknach witrynowych,	99 940,36 zł

		naprawa balkonów z wymianą płytek	
23	Rozbudowa zewnętrznej instalacji odwodnienia terenu za budynkiem Urzędu Gminy w Olsztynie	Wykonano odwodnienie liniowe przy budynku urzędu	29 766,00 zł
24	Zakup samochodu dostawczego na cele gospodarcze Urzędu Gminy w Olsztynie	Zakup realizowany w 2022 roku	0,00 zł
25	Rozbudowa istniejącego budynku usługowego o budynek gospodarczo- garażowy	Wybrano wykonawcę robót Budownictwo ROMEX sp. z o.o. sp. k, wykonano roboty budowlane, - wymurowano ściany, wykonano konstrukcję dachu, położono pokrycie dachowe. Planowany termin zakończenia prac - kwiecień 2022	258 230,84 zł
26	Projekt budowy windy w budynku Urzędu Gminy w Olsztynie	Projekt budowy windy w budynku Urzędu Gminy w Olsztynie	0,00 zł
27	Dokumentacja na remont Szkoły Podstawowej w Biskupicach	Wykonano dokumentację projektową remontu szkoły	54 294,00 zł
28	Budowa ogrodzenia i zagospodarowanie terenu Szkoły Podstawowej w Biskupicach	Budowa ogrodzenia i zagospodarowanie terenu Szkoły Podstawowej w Biskupicach	31 325,79 zł
29	Rozbudowa budynku Szkoły Podstawowej w Turowie o oddział przedszkolny	Rozbudowano budynek szkoły o oddział przedszkolny, budynek o pow. zabudowy 425,50 m ² , pow. użytkowej 365,88 m ² , kubatura 1520,00 m ³ , zagospodarowano teren przed budynkiem – utwardzenie kostka	1 672 086,68 zł

		brukowa, w ramach projektu zakupiono meble do sal przedszkolnych, świetlicy, szatni, pokoju nauczycielskiego. Prace realizowane w 2021 - 2022 roku	
30	OZE w budynkach użyteczności publicznej na terenie Gminy Olsztyn	Montaż paneli fotowoltaicznych na budynkach: GOSIR w Olsztynie, Szkoła Podstawowa w Olsztynie ul. Zielona oraz ul. Kuhna, Szkoła Podstawowa w Kusietach, Zrębicach, Turowie, Biskupicach, Przedszkole w Olsztynie oraz Urząd Gminy w Olsztynie	723 111,00 zł
31	Dokumentacja związana z przygotowaniem wniosku aplikacyjnego do NFOS i GW dot. wykonania odwiertu	Dokumentacja związana z przygotowaniem wniosku aplikacyjnego do NFOS i GW dot. wykonania odwiertu	0,00 zł
32	Budowa oświetlenia Olsztyn ul. Norwida oraz łącznik ul. Botanicznej i Karlińskiego	Budowa oświetlenia Olsztyn ul. Norwida - budowa linii kablowej 1 KV o dł. 335 m oraz montaż 8 słupów oświetlenia ulicznego wraz z oprawami LED. Budowa oświetlenia „łącznika” ul. Botanicznej i Karlińskiego - budowa linii kablowej 1 KV o dł. 232 m oraz montaż 5 słupów oświetlenia ulicznego wraz z oprawami LED	83 319,00 zł
33	Budowa oświetlenia Turów ul. Akacyjowa	Budowa linii kablowej 1 KV o dł. 340m/400m oraz 8 słupów	59 070,00 zł

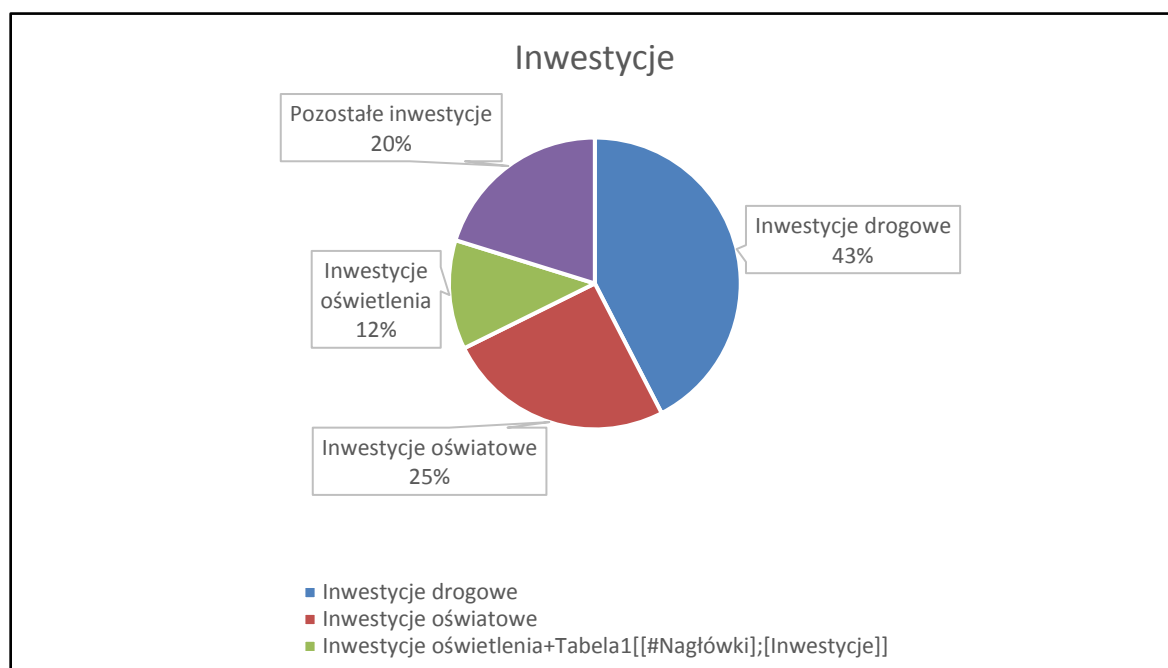
		oświetleniowych wraz z oprawami LED	
34	Budowa oświetlenia drogowego fragmentu ulicy Urwistej w Olsztynie	Budowa linii kablowej 1 KV o dł. 100,00 m oraz montaż 3 szt. słupów oświetleniowych wraz z opraw LED, Wykonawca zrealizował w 2020 roku prace ziemne, pozostałe prace realizowane w roku 2021	12 795,00 zł
35	Oświetlenie terenu Stawy Borowe oraz fragmentu ul. Asnyka	Oświetlenie terenu Stawy Borowe oraz fragmentu ul. Asnyka, słupy oświetlenia parkowego- 30 szt. oraz oświetlenia ulicznego – 8 szt.	168 660,00 zł
36	Projekt na oświetlenie wzdłuż ulicy Szerokiej w Przymiłowicach	Projekt na oświetlenie wzdłuż ulicy Szerokiej w Przymiłowicach	3 321,00 zł
37	Budowa oświetlenia przy drogach gminnych	Budowa oświetlenia ulicznego: Przymiłowice ul. Miła, w miejscowości Krasawa Zrębice ul. Jurajska, Olsztyn ul. Karłowatej Sosny, Przymiłowice ul. Szeroka	438 249,00 zł
38	Projekty na oświetlenia	Projekty na oświetlenia	35 424,00 zł
39	Zagospodarowanie terenu gminnego w sołectwie Odrzykoń	Zagospodarowanie terenu gminnego w sołectwie Odrzykoń	14 071,85 zł
40	Budowa placu zabaw w Zrębicach	Budowa placu zabaw w Zrębicach	15 006,00 zł
41	Zakup fontanny na placu zabaw w Olsztynie	Zakup fontanny na placu zabaw w Olsztynie	0,00 zł
42	Zakup świątecznej dekoracji bożonarodzeniowej	Zakup świątecznej dekoracji bożonarodzeniowej	20 664,00 zł
43	Zakup kosiarki do trawy	Zakup kosiarki do trawy	13 882,55 zł

44	Budowa placu zabaw w Bukownie	Budowa placu zabaw w Bukownie	16 494,30 zł
45	Wykonanie i montaż płyty pamiątkowej na rynku w Olsztynie na okoliczności odzyskania praw miejskich	Wykonanie i montaż płyty pamiątkowej na rynku w Olsztynie na okoliczności odzyskania praw miejskich	14 216,00 zł
46	Zakup projektora iluminacji okolicznościowych na elewacjach budynków	Zakup projektora iluminacji okolicznościowych na elewacjach budynków	20 049,00 zł
47	Wykonanie dokumentacji projektowej dot. remontu zaplecza socjalno-sportowego przy ulicy Zielonej w Olsztynie	Wykonanie dokumentacji projektowej dot. remontu zaplecza socjalno-sportowego przy ulicy Zielonej w Olsztynie	16 605,00 zł
48	Zakup pakamer na boisko w Kusiełtach	Zakup pakamer na boisko w Kusiełtach	47 232,00 zł

Źródło: Referat Inwestycji i Zamówień Publicznych Urzędu Gminy Olsztyn

W 2021 roku zrealizowane zostały wydatki inwestycyjne na kwotę 7 092 046,01 zł. Na infrastrukturę oświatową wydatkowano kwotę 1 757 706,47 zł, na infrastrukturę oświetlenia 800 838,00 zł, na infrastrukturę drogową kwotę 2 910 059,46 zł, a na infrastrukturę wpływającą na ochronę środowiska kwotę 723 111,00 zł. Największe nakłady inwestycyjne zostały poniesione na budowę i przebudowę dróg gminnych w wysokości 2 910 059,46 zł, co stanowi 41,03 % wydatków inwestycyjnych ogółem. Strukturę wydatków inwestycyjnych przedstawiono na poniższym wykresie.

Rysunek 11. Struktura inwestycji

Źródło: Referat Inwestycji i Zamówień Publicznych Urzędu Gminy Olsztyn

Rozdział 7. Gospodarka nieruchomościami

7.1. Obrót nieruchomościami gminnymi

Środki finansowe uzyskiwane ze sprzedaży gminnych gruntów i nieruchomości, stanowią część dochodów budżetowych gminy. **W 2021 r. sprzedano 8 działek o łącznej powierzchni 0.7689 ha.**

W celu realizacji zadań własnych gminy w 2021 roku, nabyto 83 działki o łącznej powierzchni 8.7909 ha. W przeważającej części, służą one celom drogowym.

Na dzień 31.12.2021 r. gmina posiada 4,6973 ha gruntów oddanych w użytkowanie wieczyste. Opłaty z tytułu użytkowania wieczystego, stanowią dodatkowy stały dochód gminy. Gmina osiąga również coroczne dochody z opłat czynszowych z tytułu zawartych umów najmu i dzierżawy, których stan na 31.12.2021 r. wynosił: 54 umowy dzierżawy na grunty rolne o powierzchni ogólnej około 88,63 ha, 15 umów najmu i dzierżawy pod działalność gospodarczą. Ponadto zawarte są 22 umowy użyczenia oraz wydanych jest 9 decyzji dotyczących trwałego zarządu.

Gmina Olsztyn posiada pięć lokali mieszkalnych o ogólnej powierzchni 185 m², w tym dwa są wynajęte na czas nieokreślony, a jeden jest oddany w użyczenie na czas określony. Dwa lokale są usytuowane w Szkole Podstawowej w Biskupicach, dwa w budynku Ośrodka Zdrowia w Zrębicach Pierwszych i jeden przy Świetlicy Środowiskowej w Bukownie.

7.2. Mienie komunalne

Mieniem komunalnym, zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym, to własność i inne prawa majątkowe należące do poszczególnych gmin i ich związków oraz mienie innych gminnych osób prawnych, w tym przedsiębiorstw. Zgodnie z ustawą o gospodarce nieruchomościami, do gminnego zasobu nieruchomości należą nieruchomości, które stanowią przedmiot własności gminy i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste oraz nieruchomości będące przedmiotem użytkowania wieczystego gminy.

Gmina na bieżąco sprawuje nadzór nad mieniem gminnym poprzez wykonywanie wszelkiego rodzaju remontów i napraw np. budynków gminnych, placów zabaw, obiektów małej architektury oraz dba o ich wygląd i estetykę.

Poniżej przedstawiono zasób nieruchomości Gminy Olsztyn wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. w odniesieniu do rodzaju zasobu gruntów stanowiących zasób nieruchomości Gminy Olsztyn

Tabela 20. Zasób nieruchomości Gminy Olsztyn

Obręb	Rodzaj zasobu	Ilość	Łączna powierzchnia	Łączna cena
1	Zasób gm.	131	218819	3769073,22
1	Zasób gm - trwały zarząd	1	10752	83650,00
1	Zasób gm - użyczenie	2	3009	120360,00
1	Zasób gm - dzierżawa	19	181936	394614,00
BISKUPICE		153	414516	4 367 697,22
2	Zasób gm.	98	854235	2985947,00
2	Zasób gm - dzierżawa	4	33044	75465,00
BUKOWNO		102	887279	3 061 412,00
3	Zasób gm.	7	16563	296072,00
3	Zasób powiatu	1	3142	3142,00
3	Zasób gm - dzierżawa	1	37671	37671,00

KRASAWA		9	57376	336 885,00
4	Zasób gm.	80	150824	1220662,90
4	Zasób gm - trwały zarząd	2	24128	210215,00
4	Zasób gm - użyczenie	2	1590	47700,00
4	Zasób gm - dzierżawa	4	24638	24638,00
KUSIĘTA		88	201180	1 503 215,90
5	Zasób gm.	847	994635	23266002,66
5	Zasób gm - trwały zarząd	5	25270	2171191,00
5	Zasób gm - użyczenie	5	20002	800080,00
5	Zasób gm - uż. wieczyste	2	661	56800,00
5	Zasób gm - dzierżawa	11	51872	103744,00
OLSZTYN		870	1092440	26 397 817,66
6	Zasób gm.	155	418366	2779937,43
6	Zasób gm - użyczenie	1	2920	116800,00
6	Zasób gm - uż. wieczyste	3	3047	120672,84
6	Zasób gm - dzierżawa	5	23890	31010,00
PRZYMIŁOWICE		164	448223	3 048 420,27
7	Zasób gm.	122	82247	597216,00
SKRAJNICA		122	82247	597 216,00
8	Zasób gm.	61	115083	1056213,00
8	Zasób gm - trwały zarząd	1	34091	242742,00
8	Zasób gm - użyczenie	1	6300	126000,00
8	Zasób gm - dzierżawa	15	272151	408229,00
TURÓW		78	427625	1 833 184,00
9	Zasób gm.	95	83787	1754290,50
9	Zasób gm - trwały zarząd	1	15953	241847,00
9	Zasób gm - użyczenie	3	5730	229200,00
9	Zasób gm - dzierżawa	3	12664	19000,00
ZRĘBICE I		102	118134	2 244 337,50
10	Zasób gm.	8	3385	48158,50
10	Zasób gm - dzierżawa	1	75920	113880,00
ZRĘBICE II		9	79305	162 038,50
RAZEM:		1697	3808325	43 552 224,05

Źródło: Referat Gospodarki Komunalnej i Nieruchomości Urzędu Gminy Olsztyn

Następna tabela przedstawia zestawienie zbiorcze gruntów stanowiących zasób nieruchomości Gminy Olsztyn z podziałem na sposób ich zagospodarowania

Tabela 21. Zestawienie gruntów Gminy Olsztyn

Obręb	Forma zagospodarowania	Ilość	Łączna powierzchnia	Łączna cena
1	Pasy drogowe	107	113537	2682698,72
1	Inne budynki gminne - szkoły, remizy strażackie, siedziba gminy, posterunki policji, GOK, hala sportowa	3	13761	204010,00
1	Inne	5	17452	669726,00
1	Rola - stan wg. użytków z ewidencji gruntów	28	226012	415696,50
1	Rola, las - stan wg. użytków z ewidencji gruntów	2	4340	6510,00
1	Rola - Bp - działki rolne przeznaczone w planie zagospodarowania pod zabudowę	7	37874	387516,00
1	Wody stojące - stawy, rowy	1	1540	1540,00
BISKUPICE		153	414516	4 367 697,22
2	Pasy drogowe	71	90645	1232249,00
2	Las	3	530800	796200,00
2	Inne	5	14150	21225,00
2	Rola - stan wg. użytków z ewidencji gruntów	14	98293	303972,00
2	Rola, las - stan wg. użytków z ewidencji gruntów	1	125020	187530,00
2	Rola - Bp - działki rolne przeznaczone w planie zagospodarowania pod zabudowę	8	28371	520236,00
BUKOWNO		102	887279	3 061 412,00
3	Pasy drogowe	6	19305	291214,00
3	Inne	2	400	8000,00
3	Rola, las - stan wg. użytków z ewidencji gruntów	1	37671	37671,00
KRASAWA		9	57376	336 885,00
4	Pasy drogowe	28	21291	490778,65
4	Inne budynki gminne - szkoły, remizy strażackie, siedziba gminy, posterunki policji, GOK, hala sportowa	3	6840	171915,00
4	Infrastruk.techniczna (komunalna)	9	1426	42780,00
4	Infrastruk.techniczna (pozostała)	1	371	371,00
4	Inne obiekty gminne	2	19536	96000,00
4	Inne	22	49413	129384,25
4	Rola - stan wg. użytków z ewidencji gruntów	17	67832	67832,00
4	Rola - Bp - działki rolne przeznaczone w planie zagospodarowania pod zabudowę	4	20994	149957,00
4	Wody stojące - stawy, rowy	2	13477	354198,00
KUSIĘTA		88	201180	1 503 215,90
5	Pasy drogowe	656	448312	17957734,00
5	Parkingi i garaże	3	3301	264080,00
5	Inne budynki gminne - szkoły, remizy strażackie, siedziba gminy, posterunki policji, GOK, hala sportowa	14	37279	3413913,00

5	Infrastruk.techniczna (komunalna)	11	38107	1115658,06
5	Infrastruk.techniczna (pozostała)	1	877	1754,00
5	Inne obiekty gminne	8	4052	35388,00
5	Zieleń nieurzędzona	3	5225	41800,00
5	Las	32	180639	458315,60
5	Strefy ochronne	6	12752	25494,00
5	Nieużytki	41	80752	170504,00
5	Inne	13	14045	938026,00
5	Rola - stan wg. użytków z ewidencji gruntów	35	91562	298420,00
5	Rola, las - stan wg. użytków z ewidencji gruntów	25	122289	238352,00
5	Rola - Bp - działki rolne przeznaczone w planie zagospodarowania pod zabudowę	20	42616	1353323,00
5	Wody stojące - stawy, rowy	2	10632	85056,00
OLSZTYN		870	1092440	26 397 817,66
6	Pasy drogowe	74	79080	1856806,00
6	Inne budynki gminne - szkoły, remizy strażackie, siedziba gminy, posterunki policji, GOK, hala sportowa	1	2920	116800,00
6	Infrastruk.techniczna (komunalna)	2	222	10297,62
6	Rola - stan wg. użytków z ewidencji gruntów	41	106769	446348,00
6	Rola, las - stan wg. użytków z ewidencji gruntów	6	247890	370855,00
6	Rola - Bp - działki rolne przeznaczone w planie zagospodarowania pod zabudowę	2	1047	23220,00
6	Ścieżka rowerowa	38	10295	224093,65
PRZYMIŁOWICE		164	448223	3 048 420,27
7	Pasy drogowe	117	17860	431849,00
7	Las	1	4070	4070,00
7	Rola - stan wg. użytków z ewidencji gruntów	2	4230	2145,00
7	Rola, las - stan wg. użytków z ewidencji gruntów	1	4194	20259,00
7	Rola - Bp - działki rolne przeznaczone w planie zagospodarowania pod zabudowę	1	51893	138893,00
SKRAJNICA		122	82247	597 216,00
8	Pasy drogowe	47	59429	810568,00
8	Inne budynki gminne - szkoły, remizy strażackie, siedziba gminy, posterunki policji, GOK, hala sportowa	4	40663	371832,00
8	Las	1	2920	4380,00
8	Inne	1	3030	4545,00
8	Rola - stan wg. użytków z ewidencji gruntów	18	284721	427088,00
8	Rola, las - stan wg. użytków z ewidencji gruntów	2	9910	14865,00
8	Rola - Bp - działki rolne przeznaczone w planie zagospodarowania pod zabudowę	5	26952	199906,00
TURÓW		78	427625	1 833 184,00
9	Pasy drogowe	81	35557	1325400,50
9	Inne budynki gminne - szkoły, remizy strażackie, siedziba gminy, posterunki policji, GOK, hala sportowa	6	23672	550607,00

9	Infrastruk.techniczna (komunalna)	1	579	23160,00
9	Inne	2	3930	7355,00
9	Rola - stan wg. użytków z ewidencji gruntów	6	33586	128730,00
9	Rola, las - stan wg. użytków z ewidencji gruntów	1	16190	24285,00
9	Rola - Bp - działki rolne przeznaczone w planie zagospodarowania pod zabudowę	5	4620	184800,00
ZRĘBICE PIERWSZE		102	118134	2 244 337,50
10	Pasy drogowe	8	3385	48158,50
10	Rola - stan wg. użytków z ewidencji gruntów	1	75920	113880,00
ZRĘBICE DRUGIE		9	79305	162 038,50
RAZEM :		1697	3808325	43 552 224,05

Źródło: Referat Gospodarki Komunalnej i Nieruchomości Urzędu Gminy Olsztyn

7.3. Gospodarka przestrzenna

W 2021 roku przyjęto Uchwałą Nr XX/252/21 Rady Gminy Olsztyn z dnia 28 września 2021 r., miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru zlokalizowanego w miejscowości Kusięta w gminie Olsztyn (działka nr ewid. 990).

W 2021 roku Rada Gminy Olsztyn podjęła 2 uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu miejscowego oraz zmiany Studium:

1. Uchwała Nr XVI/199/21 Rady Gminy Olsztyn z dnia 9 marca 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zlokalizowanego w miejscowości Olsztyn, przy ul. Kazimierza Wielkiego;
2. Uchwała Nr XVI/200/21 Rady Gminy Olsztyn z dnia 9 marca 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, terenu zlokalizowanego w miejscowości Olsztyn przy ul. Kazimierza Wielkiego.

Rozpoczęto cztery procedury planistycznie, zgodnie z:

1. Uchwałą Nr XIV/171/20 Rady Gminy Olsztyn z dnia 27 października 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zlokalizowanego w miejscowości Olsztyn, przy drodze powiatowej;

2. Uchwałą Nr VII/89/19 Rady Gminy Olsztyn z dnia 8 października 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zlokalizowanego w miejscowości Olsztyn, w rejonie ulicy Karłowatej Sosny;
3. Uchwałą Nr IX/117/20 Rady Gminy Olsztyn z dnia 25 lutego 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zlokalizowanego przy ulicy Piastowskiej w miejscowości Przymiłowice, w gminie Olsztyn;
4. Uchwałą Nr XIV/172/20 Rady Gminy Olsztyn z dnia 27 października 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Procedowany od 2019 r. plan miejscowy podjęty Uchwałą Nr IV/42/19 z dnia 14 maja 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru, będącego fragmentem kompleksów lasów państwowych w miejscowości Biskupice w gminie Olsztyn – etap wniosków o wyrażenie zgody na przeznaczenie gruntu leśnego na cele inne niż rolne i leśne, został wstrzymany do czasu otrzymania ww. zgody. Od 2020 r. procedowany jest również miejscowy plan zgodnie z Uchwałą Nr V/59/19 Rady Gminy Olsztyn z dnia 4 czerwca 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zlokalizowanego w rejonie ulic Południowej i Olsztyńskiej w miejscowości Turów w gminie Olsztyn.

W 2021 roku do urzędu wpłynęły 52 wnioski o zmianę miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Olsztyn. Wydawano 430 wypisów i wyrysów oraz zaświadczeń w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego.

W ramach budżetu na 2021 rok, udzielono Parafii pw. Św. Idziego Opata w Zrębicach ul. Żarecka 4, 42-256 Zrębice Drugie dotacji w wysokości 10 000,00 zł na konserwację pokrycia dachowego w zakresie oczyszczenia z zabrudzeń oraz impregnacji gontu drewnianego (powierzchnia 250,00 m²) kościoła pw. Św. Idziego w Zrębicach.

W 2021 roku utworzono 3 nowe tereny rekreacyjne w gminie Olsztyn: przy Jeziorku Krasowym w Kusiętach oraz w miejscowościach Biskupice Nowe i Bukowno ul. Okupników.

Rozdział 8. Infrastruktura drogowa, oświetlenie i transport

8.1. Drogi

Infrastruktura drogowa Gminy Olsztyn obejmuje 102 drogi publiczne o łącznej długości 74,386 km, a także 35 dróg wewnętrznych o długości 13,7 km. Przez teren gminy przebiega droga krajowa DK-46 o długości 12,3 km oraz sieć i 12 dróg powiatowych o łącznej długości 38 km.

Na terenie gminy Olsztyn do dyspozycji pieszych i rowerzystów jest blisko 10 km ścieżek rowerowych o nawierzchni asfaltowej, a także liczne trasy rowerowe o nawierzchni tłuczniowej oraz nawierzchni gruntowej.

Przez gminę biegnie linia kolejowa PKP (nr 61) na trasie Kielce – Fosowskie z przystankami osobowymi w miejscowościach Turów oraz Kusięta.

Oświetlenie uliczne składa się z 1257 punktów oświetleniowych, z których 419 jest własnością gminy.

REMONTY I PRZEBUDOWY DRÓG

1. Remont dróg gminnych ul. Widokowa w Bukownie oraz ul. Podgrabie w Przymiłowicach polegające na wymianie nawierzchni asfaltowej poprzez sfrezowanie starej jezdni, ułożeniu nowej nakładki z masy bitumicznej, oraz odtworzenia poboczy. Całkowita długość, wykonanych napraw to 1107 mb. Wykonano również oznakowanie poziome linią P-7c (linia krawędziowa). Jednocześnie poprawiono stan techniczny dróg gruntowych i tłuczniowych położonych w miejscowości Zrębice ul. Polna,

ul. ks. Kuźmińskiego, ul. Granitowa oraz ul. Sosnowa. Całkowita długość wyremontowanych dróg tłuczniowych wynosiła 943 mb. Na remonty dróg gminnych, Gmina Olsztyn wydała w roku 2021 kwotę w wysokości 796 404,72 zł.

2. Przebudowa drogi gminnej ul. Południowa w Turowie, polegająca na wymianie nawierzchni asfaltowej, zwiększeniu nośności drogi na odcinku obsługującym zakłady produkcyjne, wybudowaniu chodnika wzdłuż całej drogi oraz wykonaniu odwodnienia w postaci studni chłonnych. Długość drogi to 1374 mb a całkowity koszt zadania wyniósł 1 782 364,40 zł.

3. Partycypacja w kosztach budowy chodnika w ciągu drogi powiatowej 1042 S położonej, w miejscowości Kusięta. Długość inwestycji to 2000 mb, koszty poniesione przez gminę w 2021 roku wyniosły 460 900,00 zł. W ramach zadania wybudowano chodniki o normatywnej szerokości oraz zrealizowano odwodnienie w newralgicznych punktach.

4. Partycypacja w kosztach remontu drogi powiatowej nr 1013S, położonej w miejscowości Biskupice w kierunku Zaborza. Długość wyremontowanego odcinka jezdni to 600 mb, koszty poniesione przez Gminę Olsztyn wyniosły 150 000,00 zł. W ramach zadania wymieniono nawierzchnię asfaltową, utwardzono pobocza oraz dokonano korekty rowów odwadniających.

PRZYGOTOWANE PROJEKTY DROGOWE

1. Drogi gminnej za budynkiem Urzędu Gminy Olsztyn. Opracowanie zawierało zagospodarowanie działki gminnej oraz wygospodarowanie miejsc parkingowych wraz z oświetleniem terenu. Opracowanie projektowe zawiera nowoczesną geometrię drogi. Koszt wykonania projektu - 39 360,00 zł

2. Projekt dróg gminnych ul. Słowackiego i ul. Miłosza w Olsztynie. W opracowaniu projektowym przewidziano realizację obustronnych chodników, ścieżki rowerowe wraz z przejściami dla pieszych i rowerzystów, uwzględniających najnowsze wymagania widoczności. Koszty wykonania projektu - 24 600,00 zł

3. Projekt drogi łączącej ul. Górzystą i ul. Polną w Olsztynie. Zadanie zostało zaplanowane w związku z możliwością pozyskania środków z budżetu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego. Koszt wykonania projektu - 14 760,00 zł

4. Projekt przedłużenia ul. Morelowej w miejscowości Skrajnica. Koszt projektu - 4 551,00 zł. Projekt przewiduje realizację nawierzchni tłuczniowej.

5. Projekty ul. Wrzosowej oraz ul. Konwaliowej w miejscowości Olsztyn (sołectwo Odrzykoń) o łącznej wartości 8 000,00 zł. Projekty przewidują realizację nawierzchni z kostki brukowej.

OŚWIETLENIE ULICZNE

1. Zrealizowano nowe oświetlenie w miejscowości Olsztyn na ul. Asnyka, zamontowano osiem nowoczesnych oprawy LED o mocy 55W oraz zmodernizowano oświetlenie na obiekcie rekreacyjnym Stawy Borowe, stosując trzydzieści jeden opraw parkowych LED o mocy 35W.

2. Zrealizowano nowe oświetlenie w miejscowości Olsztyn na ul. Urwistej w postaci trzech lamp typu LED o mocy 25W.

3. Wybudowano nowe oświetlenie w miejscowości Olsztyn ul. Norwida, do realizacji użyto ośmiu opraw oświetlenia ulicznego LED o mocy 40 W.

4. Zrealizowano oświetlenie w miejscowości Olsztyn (łącznik) ul. Karlińskiego i ul. Botanicznej w ilości pięciu sztuk typu LED o mocy oprawy 35W.

5. Wybudowano oświetlenie uliczne na ul. Akacjowej w Turowie, do budowy zastosowano osiem opraw LED o mocy 51W.

6. Zrealizowano oświetlenie uliczne w miejscowości Przymiłowice ul. Szeroka, zamontowano dwadzieścia jeden opraw typu LED o mocy 53 W.

7. Wybudowano oświetlenie uliczne w miejscowości Przymiłowice ul. Miła w ilości siedemnastu opraw LED o mocy 35W.

8. Zrealizowano oświetlenie uliczne w miejscowości Olsztyn ul. Karłowatej Sosny, do budowy zastosowano prawy LED w ilości dziewięciu sztuk o mocy oprawy 35W.

9. Budowa oświetlenia w miejscowości Krasawa na wysokości ostatnich zabudowań. Zastosowano dwanaście opraw LED o mocy 35W.

10. Wybudowano oświetlenie uliczne na ul. Jurajskiej w miejscowość Zrębice. Do realizacji budowy zastosowano osiem opraw LED o mocy 35W.

Łącznie w roku 2021 Gmina Olsztyn wybudowała 130 nowych punktów oświetlenia ulicznego za łączną kwotę 738 123,00 zł.

PROJEKTY OŚWIETLENIA ULICZNEGO:

1. ul. Gzowa w miejscowości Przymiłowice - wartość projektu 8 487,00 zł
2. ul. Kotysowska w miejscowości Przymiłowice - wartość projektu 6 765,00 zł
3. ul. Szkolna i Zbożowa w miejscowości Biskupice - wartość projektu 12 054,00 zł
4. ul. Napoleona w miejscowości Olsztyn, odcinek przy przedszkolu wraz z oświetleniem placu przedszkola - wartość projektu 8 118,00 zł.

BEZPIECZEŃSTWO PIESZYCH

1. Gmina Olsztyn w porozumieniu z Powiatem Częstochowskim przygotowała projekt zmiany organizacji ruchu przy ul. Kühna w Olsztynie polegający

na poprawie widoczności na przejściu dla pieszych przy Szkole Podstawowej, poprzez zastosowanie interaktywnego przejścia dla pieszych. Projekt zakłada również montaż barier ochronnych typu olsztyńskiego (U-12a) przy nowopowstałym żłobku w Olsztynie. W ramach tego zadania zaprojektowano jeszcze fotoradar na ul. Olsztyńskiej w Biskupicach, którego zadaniem będzie wymuszenie ograniczenia prędkości przez kierowców. Koszt realizacji projektu wyniósł 9 840,00 zł. Zadanie jest współfinansowane przez Powiat Częstochowski.

2. Wykonano projekt przejść dla pieszych ul. Sobieskiego i ul. Żwirki i Wigury w m. Olsztyn. Zadanie obejmuje doświetlenie przejść dla pieszych w celu zapewnienia wymaganej widoczności po zmroku oraz zastosowanie podświetlanych znaków D-6. Koszt projektu 20 910,00 zł.

ŚCIEŻKI ROWEROWE

W roku 2021 zrealizowano remont ścieżki rowerowej na odcinku Częstochowa – Olsztyn (Odrzykoń). Zadanie polegało na usunięciu zniszczonej nawierzchni asfaltowej oraz usunięciu korzeni drzew zlokalizowanych w świetle ścieżki. Długość wyremontowanego odcinka wyniosła 1860 mb. Koszt realizacji zadania - 285 698,25 zł.

Zlecono wykonanie koncepcji przedłużenia ścieżki rowerowej od parkingu Sokole Góry do miejscowości Biskupice. Dokumentacja obejmuje założenia techniczne, geometryczne, wstępną analizę kosztów realizacji inwestycji oraz konsultacje rozwiązań z Powiatowym Zarządem Dróg w Częstochowie. Koncepcja została wykonana za kwotę 2 460,00zł

Zlecono wykonanie koncepcji ścieżki rowerowej, łączącej Gminę Olsztyn i Gminę Mstów. W opracowaniu uwzględniono stan prawny działek przebiegających przez projektowaną ścieżkę, warunki nośne gruntów, możliwe kolizje realizowanej budowy z infrastrukturą techniczną, uzgodnienia z Powiatowym Zarządem Dróg w Częstochowie oraz szacowane koszty realizacji zadania. Koncepcja została wykonana za kwotę 26 937,00 zł.

8.2. Komunikacja

TRANSPORT PUBLICZNY

Od 1 sierpnia 2021 r. na terenie Gminy Olsztyn rozpoczęło funkcjonowanie unikatowe w skali kraju rozwiązanie polegające na codziennym bezpłatnym transporcie publicznym w obrębie gminy. Autobusy oznaczone logo gminy kursują regularnie w dni powszednie i święta ze szczególnie dużą częstotliwością w godzinach szczytu. Przewoźnik został wyłoniony w drodze zapytania ofertowego do którego przystąpiło 23 oferentów. Gmina postawiła na fabrycznie nowy, ekologiczny tabor niskopodłogowy. Autobusy są klimatyzowane, posiadają miejsce na wózek inwalidzki lub dziecięcy. Cechą nowatorskiego modelu komunikacyjnego jest koordynacja transportu gminnego z miejską linią 58 MPK Olsztyn-Częstochowa, dzięki czemu każdy mieszkaniec ma zapewnioną podróż do Częstochowy. Nowy model komunikacji jest też rozwiązaniem korzystnym ze względów finansowych, ponieważ pozwala Gminie Olsztyn sięgać po dopłaty z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych, co poprawia efektywność tego rozwiązania.

NOWE LINIE AUTOBUSOWE

Bezpłatna komunikacja gminna składała się z 5 linii autobusowych, obsługiwanych przez nowoczesne autobusy o pojemności 42 miejsc (15 miejsc siedzących i 27 stojących):

581 Odrzykoń-Kusięta-Olsztyn (26 kursów)

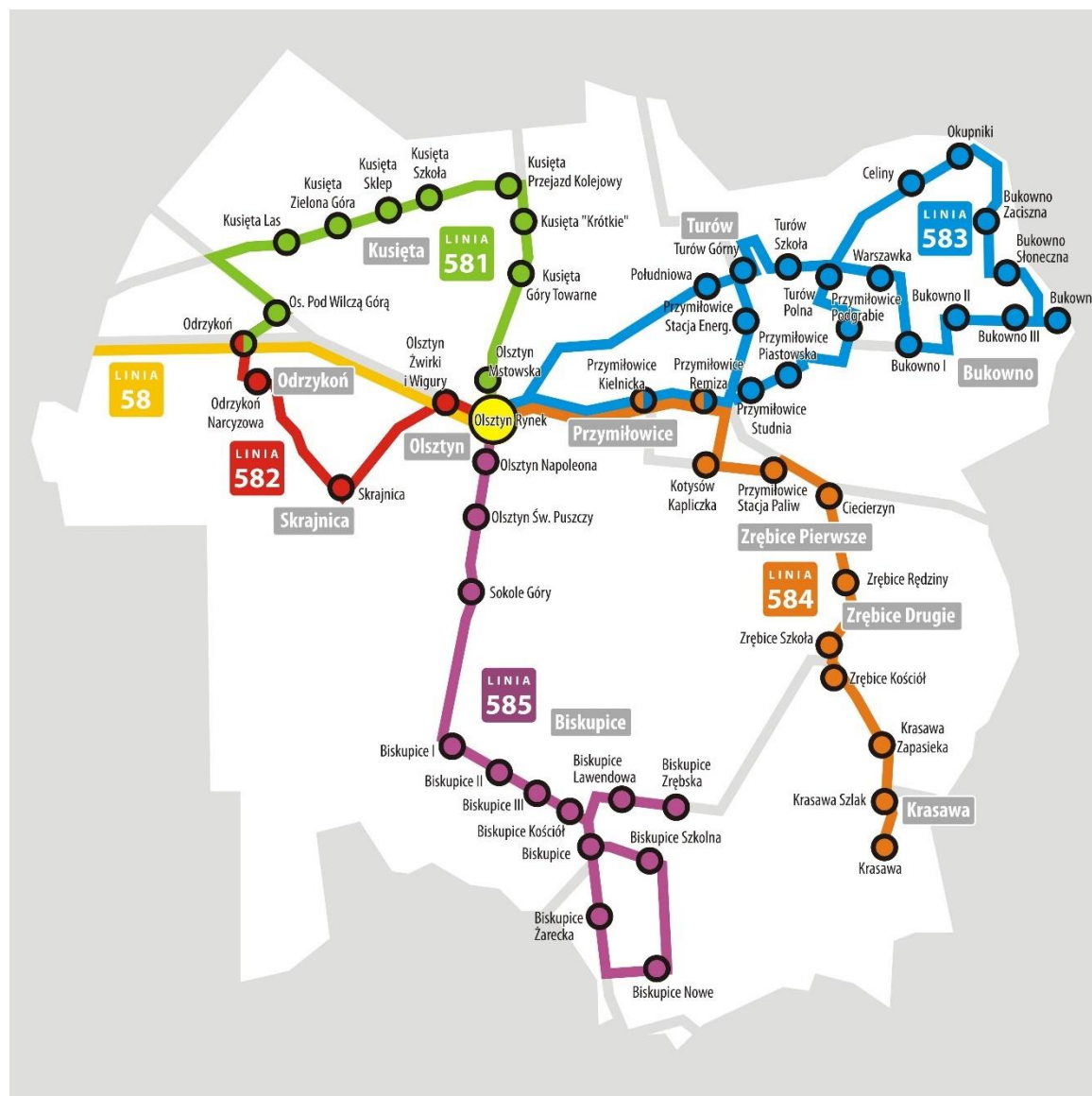
582 Odrzykoń-Skrajnica-Olsztyn (26 kursów)

583 Bukowno-Turów-Przymiłowice-Olsztyn (12 kursów)

584 Krasawa-Zrębice-Przymiłowice - Olsztyn (14 kursów)

585 Biskupice Nowe - Sokole Góry - Olsztyn (23 kursy)

Tabela 22. Schemat linii komunikacyjnych w Olsztynie

Źródło: Opracowanie własne

Oprócz komunikacji gminnej oraz komunikacji miejskiej od września 2021 r. przez gminę przebiega linia komunikacyjna organizowana przez powiat częstochowski. Jednocześnie na terenie gminy działają przewoźnicy prywatni. Mieszkańcy Kusiąt i Turowa mają również możliwość korzystania z transportu kolejowego.

Całkowity koszt utrzymania linii MPK w 2021 r wyniósł 858 831,46 zł natomiast linii realizowanej przez UG Olsztyn - 710 764,07 zł. Gmina w roku 2021 otrzymała dofinansowanie na działanie komunikacji gminnej w kwocie 630 494,27 zł.

PRZYSTANKI AUTOBUSOWE

W gminie zlokalizowanych jest 121 przystanków autobusowych. Największą inwestycją w tym zakresie było wybudowanie 36 peronów przystankowych (Biskupice Strażacka x1, Biskupice Zrębska x2, Biskupice Nowe Zbożowa x2, Biskupice Nowe Szkolna x2, Przymiłowice Kotysów Sokola x2, Przymiłowice Kotysów Kasztanowa x2, Turów Celiny ul. Długa x2, Warszawka x2, Bukowno Malownicza I x2 ,Bukowno Malownicza II x2, Bukowno Malownicza III x2, Bukowno Pętla x2, Okupniki x2, Zrębice Ciecierzyn x2, Zrębice Rędzinowa x1, Zrębice Kościół x1, Zrębice Żarecka x2, Krasawa x4, Turów Południowa Stacja Energetyczna x1).

Rozdział 9. Edukacja i kultura

9.1. Oświata

W Gminie Olsztyn w 2021 roku funkcjonowało 5 szkół podstawowych z 4 oddziałami przedszkolnymi oraz 1 przedszkole.

Sieć placówek oświatowych w roku szkolnym 2021/2022 obrazują tabele nr 23 i 24.

Tabela 23. Stan organizacji szkół podstawowych w roku szkolnym 2021/2022

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba uczniów (wg SIO stan na 30.09.2021r.)	w tym:							
				I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1.	Szkoła Podstawowa w Olsztynie	16	342	41	32	42	46	53	11	67	50
2.	Szkoła Podstawowa w Biskupicach	3	19	6	9	4					
3.	Szkoła Podstawowa w Turowie	7	70	6	9	11	9	14	0	10	11
4.	Szkoła Podstawowa w Kusiętach	7	68	0	5	11	5	12	6	16	13
5.	Szkoła Podstawowa w Zrębicach	8	117	16	13	20	12	12	10	14	20
	Razem	41	616	69	68	88	72	91	27	107	94

Źródło: Referat Oświaty Urzędu Gminy Olsztyn

Tabela 24. Stan organizacji przedszkoli publicznych w roku szkolnym 2021/2022

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba dzieci (wg SIO stan na 30.09.2021r.)
1.	Gminne Przedszkole w Olsztynie	8	175
2.	Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych w: Biskupicach, Turowie, Zrębicach i Kusiećtach	7	111

Źródło: Referat Oświaty Urzędu Gminy Olsztyn

W szkołach podstawowych i przedszkolu prowadzonych przez Gminę Olsztyn przeciętna liczba zatrudnionych w 2021 roku wyniosła 87,70 nauczycieli oraz 28,59 pracowników administracji i obsługi. Stan zatrudnienia w poszczególnych placówkach obrazuje tabela nr 25.

Tabela 25. Struktura zatrudnienia w placówkach oświatowych w 2021 roku

Lp.	Jednostka	Przeciętna liczba zatrudnionych nauczycieli	w tym wg stopni awansu:				Przeciętna liczba zatrudnionych administracji i obsługi
			stażysta	kontraktowy	mianowany	dyplomowany	
1.	Szkoła Podstawowa w Olsztynie	31,31	0,45	4,75	4,70	21,41	8,25
2.	Szkoła Podstawowa w Biskupicach	5,63	0,67	1,96	0,00	3,00	1,25
3.	Szkoła Podstawowa im. Jarosława Dąbrowskiego w Zrębicach	15,79	0,52	2,00	0,22	13,05	4,97
4.	Szkoła Podstawowa w Turowie	11,76	0,67	1,63	0,17	9,29	2,12
5.	Szkoła Podstawowa w Kusiećtach	13,21	0,34	2,79	1,96	8,12	4,00
6.	Gminne Przedszkole w Olsztynie	10,00	0,67	1,00	0,33	8,00	8,00
	Razem	87,70	3,32	14,13	7,38	62,87	28,59

Źródło: Referat Oświaty Urzędu Gminy Olsztyn

Gmina Olsztyn w roku 2021 organizowała dzieciom dojazd do szkół. Dowóz wykonywała firma zewnętrzna, wyłoniona w przetargu. Z transportu korzystały dzieci z Przymiłowic i Biskupic do Szkoły Podstawowej w Olsztynie.

Do końca czerwca 2021 r. uczniom ze Skrajnicy, którzy dojeżdżali MPK do szkoły w Olsztynie kupowane były bilety. Natomiast dzieci z Turowa korzystały z transportu busem, który kursował na linii Turów-Bukowno-Olsztyn. Od września 2021 r. uczniowie dojeżdżali do szkół bezpłatnymi busami.

Gmina finansowała również dowóz dzieci niepełnosprawnych do szkół w Częstochowie. Dowóz organizowała firma zewnętrzna wyłoniona w przetargu. Dowożono uczniów ze Skrajnicy, Turowa, Przymiłowic, Biskupic, Kusiąt i Olsztyna. Zwracane były również koszty dowozu rodzicom, którzy samodzielnie dowozili dzieci do szkół.

Ogółem wydatki poniesione na dowożenie uczniów do szkół w 2021 r. wyniosły **172 774,93 zł.**

Zgodnie z podjętą uchwałą nr XVII/159/12 Rady Gminy Olsztyn z dnia 17 października 2012 r. w sprawie „Lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych uczniów z terenu Gminy Olsztyn” w 2021 roku wypłacone zostały stypendia Wójta Gminy Olsztyn w zakresie nauki, różnych dziedzinach kultury i sportu w kwocie **2 700,00 zł.**

Stypendia za wybitne osiągnięcia w zakresie nauki za rok szkolny 2020/2021 zostały przyznane 1 uczennicy ze szkoły w Olsztynie oraz 2 uczennicom ze szkoły w Zrębicach. Stypendia za osiągnięcia w sporcie otrzymało 3 uczniów ze Szkoły Podstawowej w Olsztynie.

9.2. Promocja i kultura

Działalność gminy Olsztyn w sferze promocji i kultury kolejny rok z rzędu doświadczyła negatywnych skutków pandemii koronawirusa. Mimo odwołania wielu wydarzeń kulturalnych, koncertów, zawodów sportowych, udało się zorganizować latem Jurajski Festiwal Sztuki i Wina, Złot skuterów Vespa, Piknik autobusowy, Jurajskie Zawody Balonowe .

Na rynku w Olsztynie przez całe lato eksponowane były rzeźby Czesława Podleśnego zatytułowane „Spacer na łańcuchu” oraz „Rozbitkowie”. Wystawa zakończona efektownym finisażem z udziałem Krzysztofa Ścierańskiego.

Na ulicy Zamkowej w Olsztynie, przed wejściem na zamek zawisła artystyczna instalacja „Balony” , autorstwa artysty plastyka Jarosława Koziary.

31 grudnia 2021 r. odsłonięto symboliczną tablicę odlaną z brązu poświęconą odzyskaniu praw miejskich przez Olsztyn autorstwa artysty rzeźbiarza Michała Batkiewicza.

Podsumowanie

Miniony rok był kolejnym rokiem, który przebiegał w cieniu pandemii, związanej z COVID-19. Mimo trudnych warunków makroekonomicznych zrealizowaliśmy ważne projekty społeczne i gospodarcze, poprawiające jakość życia mieszkańców gminy. Wdrożyliśmy nowatorski projekt funkcjonowania komunikacji publicznej, kontynuowaliśmy gminne inwestycje, przebudowaliśmy i zmodernizowaliśmy wiele ulic, poprawiliśmy bezpieczeństwo pieszych.

Wszystkie wskaźniki przywołane w niniejszym raporcie wskazują, że Gmina Olsztyn ma stabilną sytuację finansową i ciągle posiada margines bezpieczeństwa, pozwalający na dokonywanie wydatków zarówno bieżących jak i majątkowych.

Miniony rok przyniósł po 152 latach odzyskanie przez Olsztyn praw miejskich, co dla samorządu jest jeszcze silniejszym wyzwaniem do dalszej, intensywnej pracy i odpowiedzialności względem społecznych oczekiwań.

Opracowanie:

Małgorzata Haładaj

Zastępca Burmistrza, Sekretarz

Miasta i Gminy Olsztyn

Raport opracowano w oparciu o materiały źródłowe referatów Urzędu Miasta i Gminy Olsztyn oraz gminnych jednostek organizacyjnych. Prezentowane dane obejmują stan na dzień 31 grudnia 2021 r., o ile w tekście nie zaznaczono inaczej.